

โครงการชุมชนฟรีสะเป็ด

โครงการทดลองเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมในพื้นที่สาธารณะแก่เด็กในชุมชน

ในรายวิชา วด. 451 สารนิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อโครงการ

โครงการชุมชนฟรีสะเป็ด

ผู้จัดทำโครงการ

นางสาวกมลชนก ทองแสง (โทรศัพท์ติดต่อ 094-8271829)

นิสิตชั้นปีที่ 4 รหัสนิสิต 62101010181

กิจกรรมในรายวิชา วด. 451 สารนิพนธ์

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก

ศูนย์การศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ปรึกษาโครงการ

ผศ. รพินทร (ณ ถกลาง) คงสมบูรณ์

อาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 114 สุขุมวิท 23 ถ. สุขุมวิท เขต

วัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์สำนักงาน : 0-2649-5000 ต่อ 16086, 16510

อีเมล : rapind@g.swu.ac.th

หลักการและเหตุผล

ชุมชน คือกลุ่มประชากรหลากหลายวัยที่อาศัยอยู่ร่วมกันในกลุ่มหนึ่ง โดยใช้พื้นที่และมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกัน เช่น วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อที่เหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งประชากรจะสามารถดำรงอยู่ร่วมกันได้ หากทุกคนมีความสามัคคีและเอื้อเฟื้อต่อกัน โดยการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่องนั้น ย่อมต้องอาศัยความเข้มแข็งของคนในชุมชนเอง ไม่ว่าจะเป็นประชากรในช่วงอายุใด เด็ก ผู้ใหญ่ หรือแม้กระทั่งผู้สูงอายุ ย่อมมีความสำคัญและสร้างประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ทั้งสิ้น พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2524 ให้ความหมายของชุมชนหรือประชาคมไว้ว่า ชุมชนหรือเรียกอีกอย่างว่าประชาคม คือกลุ่มย่อยที่มีลักษณะหลายประการเหมือนกับสังคมที่สลับซับซ้อนและหลากหลาย แต่มีขนาดเล็กกว่าและมีความสนใจร่วมที่ประสานกันในวงที่แคบกว่า ชุมชน หมายถึง เขตพื้นที่ระดับของความคุ้นเคยและการติดต่อระหว่างบุคคล ตลอดจนพื้นฐานความยึดเหนี่ยวเฉพาะบางอย่างที่ทำให้ชุมชนต่างไปจากกลุ่มเพื่อนบ้าน ชุมชนมีลักษณะเศรษฐกิจเป็นแบบเลี้ยงตัวเองที่จำกัดมากกว่าสังคมแต่ภายในวงจำกัดเหล่านั้นย่อมมีการสร้างสรรค์ใกล้ชิดดีกว่า และความเห็นอกเห็นใจลึกซึ้งกว่า อาจจะมีสิ่งเฉพาะบางประการที่ผูกพันเอกภาพ เช่น เชื้อชาติ ต้นกำเนิดเดิมของชาติหรือศาสนา นอกจากนี้ยังหมายถึง ความรู้สึกและทัศนคติทั้งหมดที่ผูกพันปัจเจกบุคคลให้รวมเข้าเป็นกลุ่มก้อน ซึ่งสะท้อนความหมายของชุมชนในทางวัฒนธรรมที่กว้างออกมากกว่าเพียงการรวมตัวของกลุ่มชน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2524: 112)

ดังนั้นการร่วมมือกันของคนในชุมชน ขยายไปจนถึงขั้นตอนการต่อยอดอื่น ๆ รวมถึงแผนนโยบายการจัดการและบริหารงานชุมชน เพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้ประชากรและพื้นที่นั้นมีความมั่นคงเข้มแข็ง ทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นที่การใช้งานและจิตใจของผู้อยู่อาศัย

หากชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันและเอื้อเฟื้อประโยชน์ต่อส่วนรวม ชุมชนนั้นจะมีประสิทธิภาพในการสร้างประชากรที่เข้มแข็ง และจะมีส่วนช่วยให้พื้นที่อยู่อาศัยมีคุณภาพและแข็งแรงมากขึ้นตามลำดับ ผู้จัดทำโครงการจึงได้ลงสังเกตพื้นที่ชุมชนท่าดินแดง ตรอกติลจันท์ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ช่วงเดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2566 โดยการสังเกตและสอบถามคนในชุมชน ทำให้ทราบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มีจำนวนมาก โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ ซึ่งมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ พื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่แออัด ดังนั้นการเข้าถึงและการใช้บริการพื้นที่สาธารณะที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อน หรือการสร้างสรรค์ประโยชน์แก่คนในชุมชนจึงมีเงื่อนไขและข้อจำกัด เช่น พื้นที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชน รวมถึงความปลอดภัยในการเดินทาง เพื่อมาใช้บริการ นอกจากนี้พื้นที่สาธารณะบางส่วนเป็นเพียงลานกว้าง รกร้าง และอยู่ในขั้นตอนการพัฒนา ส่งผลให้ประชากรจำนวนหนึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงและการสนับสนุนที่ดี แม้แต่เด็กซึ่งคือ อนาคตของชาติ ก็ต้องการพื้นที่สาธารณะที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อพัฒนาตนเองตามพัฒนาการร่างกาย จิตใจ และศักยภาพการเรียนรู้ตามวัย

เมื่อทราบถึงปัญหาการขาดพื้นที่สาธารณะและพื้นที่เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในชุมชนแออัด รวมถึงปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประชากรในชุมชนที่มีความหลากหลายและละเอียดอ่อน บางปัญหาส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เช่น การไม่ยอมรับความแตกต่างทางเชื้อชาติ การกีดกันความสัมพันธ์ของเด็ก ดังนั้นประชากรที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตควรมีพื้นที่การเรียนรู้ที่อิสระและเหมาะสมตามวัย เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และเจตคติอันดีต่อความหลากหลายในชีวิต ผู้จัดทำโครงการจึงอยากเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชนเหล่านั้น โดยใช้พื้นที่สาธารณะในการสร้างสรรค์กิจกรรมที่เหมาะสมและนำหนังสือเข้าสู่พื้นที่ที่เด็กเล่น ด้วยความเชื่อมั่นว่า กิจกรรมและหนังสือสามารถเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้แก่เด็กในชุมชนได้ ทั้งเรื่องการอ่าน การคิด และความสุข โดยเป็นหนึ่งในทางเลือกให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เกิดทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมและหนังสือ สามารถนำไปต่อยอด เพื่อพัฒนาตนเองในด้านอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

ผู้จัดทำโครงการจึงจัดทำโครงการ “ชุมชนฟรีสเปซ” โดยเป็นคำประสม ชุมชน มาจากคำว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก คำว่า ชน อ้างถึง ความเป็นเด็กที่มีความซุกซนตามธรรมชาติ คำว่า ฟรีสเปซ มาจากคำว่า Free Spread หมายถึง การแพร่กระจายอย่างสาธารณะ ซึ่งสัมพันธ์กับคำว่า Free Space หมายถึง พื้นที่สาธารณะ ดังนั้นคำว่า ชุมชนฟรีสเปซ หมายถึง การกระจายพื้นที่สาธารณะสู่เด็กและเยาวชน เป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) หรือการทดลอง เพื่อพิสูจน์ผลลัพธ์ ก่อนนำไปดำเนินการในวงกว้าง เพื่อค้นหาพื้นที่สาธารณะหรือ Free Space ในย่านชุมชนอันประกอบด้วยประชากรหลากหลายวัย โดยเฉพาะ “เด็ก” (อายุ 7-12 ปี) ที่ต้องการพื้นที่ เพื่อการเรียนรู้ เล่น สำรวจ และทดลองสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามพัฒนาการแต่ละช่วงวัย แต่ด้วยข้อจำกัด โอกาส และเงื่อนไขของสถานภาพการเป็นเด็กและเยาวชนในชุมชนแออัด ทำให้ขาดโอกาสและการสนับสนุนที่ดี ผู้จัดทำโครงการจึงจะใช้ความรู้ ประโยชน์ และประสบการณ์ที่ได้เรียนจากสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสร้างสรรค์และจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาพื้นที่สาธารณะ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ใช้บริการพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ด้วยความหวังว่าพื้นที่และกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยเป็นฐานให้เด็กและเยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่แข็งแรง มั่นคง และช่วยพัฒนาความสัมพันธ์อันดีแก่เด็กในชุมชนต่อไปในอนาคต

หากพื้นที่และผู้คนเหล่านี้ได้รับการมองเห็นและการสนับสนุนที่มากพอ ผู้จัดทำโครงการเชื่อว่าจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบางอย่างขึ้นได้ ทั้งในเชิงโครงสร้างพื้นที่และโครงสร้างทางจิตใจของตัวชุมชนเอง ดังนั้นเด็ก ชุมชน และพื้นที่ สามปัจจัยนี้จึงเป็นสิ่งที่ผู้จัดทำโครงการเชื่อว่า ถ้ามันเข้มแข็ง มันจะเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมและนำหนังสือเข้าสู่เด็ก โดยใช้พื้นที่สาธารณะให้เป็นประโยชน์
2. เพื่อสร้างโอกาสและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้สู่การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในชุมชน
3. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ของเด็กในชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำหนังสือเข้าสู่พื้นที่สาธารณะและสร้างทางเลือกในการอ่านให้แก่เด็กในชุมชน
2. เพื่อสร้างโอกาสและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในชุมชน
3. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่เด็กในชุมชน

ระยะเวลาจัดโครงการ สังกัดพื้นที่และทำความคุ้นเคยกับเด็กและคนในชุมชน

ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม – 6 มีนาคม พ.ศ. 2566 รวม 6 ครั้ง ครั้งละ 4 - 5 ชั่วโมง

จัดกิจกรรมทุกวันเสาร์ อาทิตย์ และจันทร์ครั้งสุดท้าย

ตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม – 10 เมษายน พ.ศ. 2566 รวม 7 ครั้ง ครั้งละ 2 - 3 ชั่วโมง

รวมทั้งสิ้น 13 ครั้ง กว่า 50 ชั่วโมง

สถานที่ดำเนินโครงการ สวนสานธารณะ และ Deep Root Café ชุมชนท่าดินแดง เขตคลองสาน กทม.

ผู้เข้าร่วมโครงการ

1. หัวหน้าผู้จัดทำโครงการ	จำนวน	1 คน
2. นิสิตผู้ช่วยจัดโครงการ	จำนวน	3 คน
3. เด็กในชุมชนอายุ 7-12 ปี	จำนวน	15 คน
4. อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ	จำนวน	1 คน
	รวม	20 คน

แผนการจัดกิจกรรมและรูปแบบการดำเนินโครงการ

แผนการดำเนินงานทั้งหมด

โครงการชุมชนฟรีสเปซ 2566							
ลำดับ	กิจกรรม	มกราคม 2566	กุมภาพันธ์ 2566	มีนาคม 2566	เมษายน 2566	พฤษภาคม 2566	มิถุนายน 2566
1.	สังเกตและลงพื้นที่	→	→				
2.	ทำความรู้จัก สร้าง ความคุ้นเคยกับเด็กและ คนในชุมชน		→	→			
3.	วางแผนรูปแบบกิจกรรม ให้เหมาะสมกับความ ต้องการของเด็กใน ชุมชน		→	→			
4.	ดำเนินกิจกรรม			→	→		
5.	สรุปผล					→	
6.	วางแผนแนวทางใน อนาคต					→	→

1. ระยะเริ่มต้น

ผู้จัดทำโครงการสังเกตเห็นพื้นที่สวนสาธารณะ (Reconnection Park) เขตคลองสาน เป็นพื้นที่สาธารณะที่อยู่ในขั้นตอนการพัฒนา ซึ่งมีเด็กในชุมชนเข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง เป็นพื้นที่ลานกว้างและกรังบางส่วน โดยมีเอกชนเป็นเจ้าของพื้นที่ผ่านการดูแลของ welpark ภายใต้ทุนการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อสร้างสรรค์ให้เป็นพื้นที่สาธารณะสีเขียวอย่างเหมาะสมในอนาคต เป็นหนึ่งในพื้นที่นำร่อง “สวน 15 นาที” ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายของกรุงเทพมหานคร ดำเนินการภายใต้สำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานครร่วมกับบริษัท ฌมา จำกัด และโครงการ welpark ผู้จัดทำโครงการเห็นว่าเด็กในชุมชนจำนวนหนึ่งมักเข้ามาใช้พื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เช่น ปั่นจักรยาน เตะบอล วิ่งเล่น หรือจับกลุ่มคุยกัน แต่ระยะเวลาในการใช้พื้นที่ค่อนข้างน้อย เนื่องจากไม่ได้มีกิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ ให้เข้าร่วม ผู้จัดทำโครงการเห็นว่า เด็กมีเวลาว่างและมักใช้พื้นที่ในวันหยุด หรือช่วงเวลาหลัง

เลิกเรียน แต่พื้นที่ไม่ได้อำนวยให้สามารถคิดหรือเล่นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ได้มากนัก ผู้จัดทำโครงการจึงคิดทำ “โครงการชุมชนฟรีเซเปิด” โดยการนำกิจกรรมและหนังสือที่เหมาะสมและสร้างสรรค์กับวิถีชีวิต ความสนใจ รวมถึงความต้องการของเด็กในพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาสและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและหนังสือ นิทาน เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดได้อย่างเหมาะสม

ต่อมาผู้จัดทำโครงการได้เผยแพร่ข้อมูลโครงการผ่านช่องทางออนไลน์ 3 ช่องทาง ได้แก่ Facebook Instagram และ Twitter โดยใช้ชื่อว่า โครงการชุมชนฟรีเซเปิด หรือ Naughty Free Spread ซึ่งเป็นโครงการนำร่อง(Pilot Project) หรือการทดลอง เพื่อพิสูจน์ผลลัพธ์ ก่อนนำไปดำเนินการในวงกว้าง เพื่อขอรับบริจาคหนังสือและอุปกรณ์เครื่องเขียนในการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กในชุมชน และมีร้าน Deep Root Café ซึ่งอยู่ในชุมชนท่าดินแดง เป็นสถานที่ในการเก็บหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้กับเด็กในชุมชนต่อไปในอนาคต โดยผู้จัดทำโครงการได้นำเสนอแนวคิด ความเป็นมาของโครงการทั้งจากผู้จัดทำโครงการ ผู้ที่ให้การสนับสนุนพื้นที่ในการจัดเก็บ รวมถึงบทสัมภาษณ์แนวคิดและความต้องการเกี่ยวกับพื้นที่และกิจกรรมสร้างสรรค์จากคนในชุมชน และนำเสนอข้อมูลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

ระยะเวลาแผนการดำเนินโครงการ

เดือน	การดำเนินงาน
มกราคม พ.ศ. 2566	สังเกตและศึกษาพื้นที่เบื้องต้น
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566	ปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ศึกษาพื้นที่และสัมภาษณ์คนในชุมชน
มีนาคม พ.ศ. 2566	รับบริจาคหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่สาธารณะ รวมถึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อนำข้อคิดเห็นไปปรับแก้ให้เหมาะสมในระหว่างการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด
เมษายน พ.ศ. 2566	รับบริจาคหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่สาธารณะ รวมถึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อนำข้อคิดเห็นไปปรับแก้ให้เหมาะสมในระหว่างการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด
พฤษภาคม พ.ศ. 2566	ประเมินกิจกรรมและจัดทำข้อมูล เพื่อนำเสนอคณาจารย์
มิถุนายน พ.ศ. 2566	จัดทำข้อมูลการนำเสนอโครงการให้สมบูรณ์ เพื่อนำผลลัพธ์ ข้อผิดพลาด และข้อเสนอแนะสร้างเป็นแนวทางหรือแรงบันดาลใจต่อผู้อื่นในการทำโครงการในอนาคต

รายละเอียดการดำเนินงานและรูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์

1.1 สังเกตและลงพื้นที่ จำนวน 3 ครั้ง

- วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2566 รู้จักและลงพื้นที่สวนสานธารณะครั้งแรก
- วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 สังเกตและพูดคุยกับคนในพื้นที่สวนสานธารณะ
- วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 พูดคุยกับคนในพื้นที่สวนสานธารณะและละแวกใกล้เคียง

1.2 ทำความรู้จัก สร้างความคุ้นเคยกับเด็กและคนในชุมชน จำนวน 3 ครั้ง

- วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 สอบถามและสัมภาษณ์คนในชุมชนเกี่ยวกับการนำหนังสือและกิจกรรมสร้างสรรค์แก่เด็กในชุมชน
- วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2566 ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคยกับเด็กในชุมชน ผ่านการทำกิจกรรมภาพพิมพ์สีจากดอกไม้ธรรมชาติร่วมกัน
- วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2566 เข้าฟังบรรยายการดำเนินงานของ we!park แนวคิดการออกแบบพื้นที่สวนสานธารณะ ภายใต้แนวคิด ‘สวนสาน’ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 6 ครั้งก่อนดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งผู้จัดทำโครงการต้องการศึกษา สังเกต และทำความรู้จักพื้นที่และเด็กในชุมชน เพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการต่อรูปแบบกิจกรรมก่อนดำเนินงาน รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีและสร้างความคุ้นเคยกับเด็ก เนื่องจากเด็กหลายคนปฏิเสธหนังสือและการทำกิจกรรม ดังนั้นผู้จัดทำโครงการจึงต้องเรียนรู้ ทำความรู้จัก และสร้างความไว้วางใจก่อน เช่น การเล่น การพูดคุย เพื่อตอบสนองความต้องการต่อกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างเหมาะสมแก่เด็กในชุมชนและสร้างทัศนคติที่ดีต่อไป

1.3 การรับบริจาค ดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ และดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด

ระยะเวลาการขอรับบริจาคหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำกิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม – 30 เมษายน พ.ศ. 2566 โดยมีข้อมูลแผนการนำเสนอโครงการผ่านช่องทางออนไลน์ 3 ช่องทาง ได้แก่ Facebook Instagram และ Twitter โดยใช้ชื่อว่า โครงการชุมชนฟรีสะเป็ด หรือ Naughty Free Spread โดยมีข้อมูลต่อไปนี้

ครั้งที่	วันที่เผยแพร่	ข้อมูลการนำเสนอ
1	22 กุมภาพันธ์ 2566	นำเสนอแนวคิดและความเป็นมาของโครงการชุมชนฟรีสะเป็ด
2	2 มีนาคม 2566	นำเสนอปัญหาและความต้องการของเด็กในชุมชนท่าดินแดง
3	4 มีนาคม 2566	นำเสนอแนวคิดของผู้จัดทำโครงการและผู้ที่ให้การสนับสนุนพื้นที่ในการจัดเก็บหนังสือและอุปกรณ์เครื่องเขียนต่อไปในอนาคต
4	6 มีนาคม 2566	นำเสนอเรื่องการใช้พื้นที่สวนสาธารณะและปัญหาเรื่องการใช้บริการห้องสมุดของเด็กในชุมชน และขอรับบริจาคหนังสือและอุปกรณ์เครื่องเขียน
5	8 มีนาคม 2566	นำเสนอแนวคิดของคนในชุมชนต่อเรื่อง เด็กและพื้นที่การเรียนรู้(คนที่1)
6	10 มีนาคม 2566	นำเสนอแนวคิดของคนในชุมชนต่อเรื่อง เด็กและพื้นที่การเรียนรู้(คนที่2)
7	12 มีนาคม 2566	นำเสนอแนวคิดของคนในชุมชนต่อเรื่อง เด็กและพื้นที่การเรียนรู้(คนที่3)
8	14 มีนาคม 2566	นำเสนอแนวคิดของคนในชุมชนต่อเรื่อง เด็กและพื้นที่การเรียนรู้(คนที่4)
9	17 มีนาคม 2566	นำเสนอข้อมูลและภาพการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับเด็กในระยะเวลา 2 วัน คือวันที่ 11 และ 12 มีนาคม พ.ศ. 2566
10	1 เมษายน 2566	นำเสนอข้อมูลและภาพการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับเด็กในระยะเวลา 2 วัน คือวันที่ 18 และ 19 มีนาคม พ.ศ. 2566
11	25 เมษายน 2566	นำเสนอข้อมูลและภาพการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับเด็กในระยะเวลา 3 วัน คือวันที่ 8-10 เมษายน พ.ศ. 2566
12	2 พฤษภาคม 2566	ปิดการรับบริจาคหนังสือและอุปกรณ์เครื่องเขียน รายงานจบกิจกรรมการทดลองโครงการชุมชนฟรีสะเป็ด(Pilot Project)

สรุปผลตอบรับจากการนำเสนอข้อมูลโครงการชุมชนฟรีสะเป็ดจากช่องทางออนไลน์และคนในชุมชน

ผลตอบรับจากช่องทางออนไลน์		
ช่องทางออนไลน์	จำนวนผู้ติดตาม	ผลตอบรับ
1. ชุมชนฟรีสะเป็ด(Facebook)	87	ผลตอบรับจากผู้ที่ใช้งาน Facebook มีจำนวนมากกว่าช่องทางออนไลน์อื่น ๆ เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่กลุ่มเป้าหมายวัยผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองใช้งานมากที่สุดเมื่อเทียบกับอีกสองช่องทาง (Instagram และ Twitter) ทำให้เพจ Facebook มีผู้ติดตามและเกิดความต่อเนื่องมากกว่า แต่เป็นการกดไลค์โพสต์มากกว่าการกดแชร์ ทั้งยังได้รับคำสนับสนุนและการตอบรับที่ดีจากผู้เห็นด้วยกับแนวคิดและการนำกิจกรรมสร้างสรรค์สู่เด็กในชุมชน เช่น ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรมสร้างสรรค์กับเด็ก แม้ว่าจะมีผู้ติดตามมากกว่าช่องทางออนไลน์อื่น ๆ แต่การกระจายข้อมูลมักเป็นการบอกต่อคนรู้จักในแวดวงเดียวกันมากกว่า ทำให้ผู้ที่ติดตามส่วนใหญ่รู้ข้อมูลของโครงการอยู่แล้ว และเป็นคนในกลุ่มที่สนใจและติดตามกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็ก ดังนั้นผู้ที่ติดตามเพจ Facebook จึงไม่ค่อยหลากหลายและเป็นวงกว้างมากนัก
2. Naughty Free Spread(Instagram)	61	ผลตอบรับจากผู้ที่ใช้งาน Instagram ส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นมากกว่าวัยอื่น ๆ แม้ว่าจำนวนผู้ติดตามจะน้อยกว่า Facebook แต่การกระจายข้อมูลสู่ผู้ใช้งานคนอื่นมีความหลากหลายและเป็นวงกว้างมากกว่า เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับการกระจายข้อมูลแบบรูปภาพ ผู้ใช้งานส่วนใหญ่จึงเน้นการแชร์และไลค์ข้อมูลอย่างต่อเนื่องในสัดส่วนที่เท่ากัน ทำให้ข้อมูลของโครงการกระจายสู่วัยรุ่นเป็นวงกว้าง ไม่เพียงแต่เฉพาะคนในกลุ่มเดียวกันเท่านั้น
3. ชุมชนฟรีสะเป็ด(Twitter)	13	ผลตอบรับจากผู้ที่ใช้งาน Twitter มีจำนวนน้อยและไม่ค่อยต่อเนื่องหากเทียบกับอีกสองช่องทาง (Facebook และ Instagram) เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่ผู้ใช้งานค่อนข้างหลากหลายวัยและมีข่าวสารหลายประเภท โดยเป็นช่องทางออนไลน์ที่ข้อมูลกระจายและหายอย่างรวดเร็วเช่นกัน ทำให้ผู้ใช้งานส่วนใหญ่จึงเน้นการกระจายข้อมูลผ่านการแชร์มากกว่า

	<p>การติดตามช่องทางโดยตรง แต่ไม่สามารถรู้ได้ว่าข้อมูลจะกระจายเป็นวงกว้างเท่าไร หรือกระจายสู่ประชากรวัยใดเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้ใช้งานหลายท่านมักจะปิดบังข้อมูลส่วนตัวหรือตัวตนที่แท้จริง เป็นผลมาจากรูปแบบการใช้งานของแอปพลิเคชันเอง ซึ่งต่างจาก Facebook และ Instagram ที่สามารถรู้ข้อมูลเบื้องต้นและตัวตนที่แท้จริงของผู้ใช้งาน เช่น อายุ สถานศึกษาที่สะดวกต่อการเก็บข้อมูลมากกว่า</p>
--	--

หมายเหตุ บันทึกข้อมูลวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2566

จากการนำเสนอข้อมูลโครงการชุมชนฟรีสเปเปิดอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ – 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 โดยผ่านช่องทางออนไลน์ 3 ช่องทาง จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่ใช้งานแต่ละแอปพลิเคชันมีความหลากหลายวัยค่อนข้างชัดเจน เช่น ผู้ใช้งาน Facebook จะเป็นผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานมากกว่าวัยรุ่น หรือนักศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสนใจและอยู่ในกลุ่มของคนที่ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กอยู่แล้ว ดังนั้นผู้ที่ติดตามจึงเป็นคนในแวดวงเดียวกัน ทำให้ข้อมูลไม่ค่อยกระจายสู่วงนอกมากนักเมื่อเทียบกับผู้ใช้งาน Instagram ที่มีความหลากหลายมากกว่า เนื่องจากผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น ทำให้การกระจายข้อมูลเป็นวงกว้าง ไม่เพียงแต่เฉพาะผู้ที่สนใจหรือรู้จักอยู่แล้วเท่านั้น ส่งผลให้เกิดการตระหนักรู้ สนใจปัญหา และความต้องการของเด็กเพิ่มขึ้น แต่การใช้ Twitter ยังคงเป็นปัญหาต่อการเก็บข้อมูลของผู้ใช้งาน เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่ผู้ใช้งานส่วนใหญ่ไม่เน้นการเปิดเผยตัวตน ทำให้เหมาะสำหรับการกระจายข้อมูลอย่างรวดเร็วมากกว่าการนำเสนอข้อมูลที่ต่อเนื่อง และมีความยั่งยืนของผู้ใช้งานน้อยกว่า Facebook และ Instagram

สรุปได้ว่า การกระจายข้อมูลโครงการชุมชนฟรีสเปเปิดผ่านช่องทางออนไลน์นั้นมีประโยชน์และสร้างการตระหนักรู้ถึงปัญหาและความต้องการของเด็กบางกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มคนอื่น ๆ ได้รับความรู้และสนใจเด็กและเยาวชนที่ต้องการโอกาสการเรียนรู้มากขึ้น โดย Facebook และ Instagram มีความเหมาะสมในการกระจายข่าวสารและเก็บข้อมูลได้ดีกว่า Twitter แต่ข้อดีของ Twitter คือ กระจายข่าวสารได้รวดเร็ว หากเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ตรงจุดจะเกิดการกระจายเป็นวงกว้างมากกว่า Facebook และ Instagram

ผลตอบรับจากคนในชุมชนหลังการทำกิจกรรมสร้างสรรค์

จากการสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชนก่อนและหลังการจัดทำโครงการชุมชนฟรีสะเป็ด ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนท่านหนึ่ง ชื่อว่าคุณปลา(นามสมมติ) อายุ 62 ปี ซึ่งมีความคุ้นเคยและสนิทสนมกับเด็กในพื้นที่ เนื่องจากอาศัยอยู่ใกล้บริเวณพื้นที่สาธารณะที่ได้มาใช้บริการ รวมถึงเป็นหนึ่งในผู้ที่ประสานงานร่วมกับการพัฒนาพื้นที่สาธารณะในชุมชนร่วมกับ welpark ภายใต้ทุนการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จึงมีความสัมพันธ์และรู้จักเด็กในพื้นที่เป็นอย่างดี คุณปลาแสดงความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการไว้ว่า เด็กในชุมชนบางส่วนมักจะเล่นและทะเลาะกันด้วยอารมณ์ที่รุนแรง อาจจะมาจากการที่ผู้ปกครองไม่ดูแลและไม่ใส่ใจมากพอ รวมถึงมีการใช้ความรุนแรงในบางครอบครัว เช่น การตี การด่าทอ ทำให้เด็กบางคนเก็บกดและมาแสดงออกกับเพื่อน ซึ่งหากเกิดการทะเลาะกันในพื้นที่ เด็กจะหายไปสักระยะและกลับมาเล่นกันใหม่ แต่เป็นการเล่นที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น วิ่งไล่จับที่มีความรุนแรงมากกว่าปกติ เช่นการเล่นโป้งแปะ จะเปลี่ยนเป็นการตี ทำให้เกิดการทะเลาะกัน เนื่องจากเด็กมีอารมณ์ที่อ่อนไหวและสามารถกระตุ้นได้ง่ายอยู่แล้ว สุดท้ายสถานการณ์จึงวนกลับไปเกิดการทะเลาะเช่นเดิม เมื่อเกิดการตักเตือนหรือแนะนำจากผู้ใหญ่ เด็กจะไม่ค่อยเชื่อฟัง เพราะคิดว่าตนทำถูกแล้วที่แก้ปัญหาเช่นนั้น และเด็กไม่ได้มีโอกาสในการเล่นหรือเรียนรู้สิ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากการวิ่งเล่น หรือนั่งพูดคุยในพื้นที่ เพราะไม่ได้มีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสื่อการเรียนรู้ให้เด็กได้ทดลองทำ ปัญหาจึงยังคงวนเวียนอยู่เช่นเดิม

คุณปลาให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า ต้องการให้มีกิจกรรมหรือการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์เข้าสู่เด็กในพื้นที่ เพื่อให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสร้างความสามัคคี รวมถึงความสัมพันธ์อันดีต่อเด็กด้วยกัน เพื่อลดปัญหาการทะเลาะที่รุนแรง ซึ่งอาจนำไปสู่ความเคยชินต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ในอนาคต โดยระหว่างที่ผู้จัดทำโครงการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับเด็กในชุมชน คุณปลายังคงแวะเวียนมาดูแลและสังเกตเด็ก ๆ ตามปกติ หลังจากที่คุณจัดทำโครงการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกำหนดการเสร็จสิ้นประมาณ 2 สัปดาห์ จึงสอบถามความคิดเห็นของคุณปลา อีกครั้งเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อนและหลังของเด็กในชุมชน และความเหมาะสมของกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จัดขึ้น เนื่องจากคุณปลา คือผู้ที่อยู่ในพื้นที่ร่วมกับเด็กอย่างต่อเนื่อง

หลังจากดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ทั้งสิ้น 7 ครั้ง คุณปลาแสดงความคิดเห็นว่า หลังจากที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมแสดงให้เห็นว่า เด็กมีความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน จากปกติที่วิ่งเล่น ปั่นจักรยาน หรือตกปลาเท่านั้น ทำให้เด็กได้ใช้เวลาว่างอย่างเกิดประโยชน์ และเรียนรู้การอยู่ร่วมกับเพื่อนที่หลากหลายได้ดีมากขึ้น เช่น เล่นกันอย่างระมัดระวัง แก้ปัญหาด้วยการพูดคุย มีความสามัคคีในกลุ่มเพื่อน และเชื่อฟังคำแนะนำจากผู้ใหญ่มากขึ้น จากแต่ก่อนที่มักจะเกิดการทะเลาะกันบ่อยครั้ง และแก้ปัญหาด้วยความรุนแรง การทำกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องทุกวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ เด็กมีวินัยมาตามเวลานัด นอกจากนี้ยังชวนเพื่อนคนอื่น ๆ ให้มาร่วมกิจกรรม เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่กีดกัน

หรือแบ่งแยกเป็นฝ่ายใด แต่อาจจะมีบางครั้งที่เด็กไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ ทำให้เกิดการทะเลาะ และมีบางคนที่ยังคงใช้ความรุนแรง แต่ลดน้อยลงกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา

โดยเด็กในชุมชน 15 คน ก่อนเข้าร่วมร้อยละ 40 ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ แม้ว่าชอบอ่านหนังสือหรือทำกิจกรรมบางอย่างก็ตาม เพราะต้องการวิ่งเล่น หรือใช้งานโทรศัพท์มากกว่า แต่หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 2 ครั้ง ผู้จัดทำโครงการสอบถามความคิดเห็นของเด็กหลังจบกิจกรรมทุกครั้ง เด็กร้อยละ 93 มีความต้องการที่จะทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ทราบได้จากการมาทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องหากไม่ติดธุระ และมีการสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดในแต่ละสัปดาห์ บางคนแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมว่า ชอบหรือไม่ชอบ และอยากทดลองทำกิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทอื่น ๆ แสดงให้ทราบถึงความสนใจใคร่รู้ในการทำกิจกรรมที่เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

2. ระยะระหว่างดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมสร้างสรรค์ประดิษฐ์งานศิลปะ จากสิ่งรอบตัวและวัสดุธรรมชาติ การระดมความคิด เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน และกิจกรรมเล่านิทานด้วยการอ่าน เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยจัดตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม – 10 เมษายน พ.ศ. 2566 สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง ครั้งละ 2 - 3 ชั่วโมง

เกณฑ์การออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กอายุ 7 – 12 ปี

เด็กวัยเรียนช่วงอายุ 6-12 ปี เด็กจะพัฒนาความสามารถอย่างรวดเร็วทั้งร่างกาย จิตใจ ความคิด การใช้ภาษาและการแก้ปัญหา โดยนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้จนมีความมั่นใจในตนเอง มีพื้นอารมณ์มั่นคงและสามารถดำเนินชีวิตในโรงเรียนได้อย่างมีความสุขและสบายใจ แต่ถ้าพัฒนาการในวัยนี้หยุดชะงักหรือมีปัญหาที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือ จะส่งผลต่อการเข้าระยะวัยรุ่นและกลายเป็นปัญหาสะสมเรื้อรังต่อไปในอนาคต ปัจจุบันสภาพโครงสร้างของครอบครัวและสังคมไทย แนวทางการดำรงชีวิตรวมถึงวิวัฒนาการและความเจริญในด้านต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อสุขภาพ พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กวัยเรียนทั้งเชิงบวกและเชิงลบ (ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. ม.ป.ป.:

จากการสังเกตและสอบถามผู้ที่อยู่ในชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ได้ข้อมูลว่า เด็กในชุมชนส่วนหนึ่งมีปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมที่รุนแรง เช่น เมื่อทะเลาะกับเพื่อนจะเกิดการโต้ตอบด้านพฤติกรรมและคำพูดที่รุนแรงทันที ความสามารถในการปรับตัว เพื่อเข้าสังคม และการใช้งานสื่อ อินเทอร์เน็ต และเกมออนไลน์เกินความจำเป็น ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อพัฒนาการตามวัยและการเรียนรู้ของเด็กทั้งสิ้น โดยราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยให้ข้อมูลเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ทักษะของเด็กในศตวรรษที่ 21 มี 4 ด้าน คือการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การส่งเสริมทักษะที่สำคัญ การสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และการสร้างความภาคภูมิใจและมั่นใจในตัวเอง ซึ่งมีความสัมพันธ์และสำคัญต่อการเจริญเติบโตของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

ถึงอย่างนั้นพัฒนาการ ศักยภาพ ความสนใจ และความต้องการของเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทำให้ความคิดและพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กมีความเฉพาะบุคคล การมีหลักสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนตามทักษะความสนใจของผู้เรียน เด็กจะมีความกระตือรือร้นที่จะสนใจใคร่รู้ ฝึกฝนซ้ำ ๆ ในสิ่งที่เขาทำได้ดีอย่างมีแรงจูงใจ และเด็กก็จะรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของการเรียนรู้ นั่น เด็กก็จะสร้างอัตลักษณ์ในตนเอง สร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและเป็นประโยชน์แก่สังคม (สาริณี เอื้อกิตติกุล. 2564: ออนไลน์) ซึ่งการเชื่อมั่นในศักยภาพและเคารพในตัวเด็ก เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจและมั่นใจแก่เด็ก

โดย Prof. Dr. Stanley Greenspan จิตแพทย์เด็ก จากมหาวิทยาลัยวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้คิดค้นหลักการพัฒนาการเด็กผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทาง DIR (Developmental Individual-differences and Relationship-based Model)/Floortime คือ Developmental (D) คือ พัฒนาการองค์รวม Individual differences (I) คือ ความแตกต่างระบบประสาทของเด็ก Relationship-based (R) คือ สัมพันธภาพ หรือแปลได้ว่า การที่ผู้ใหญ่ลงมาอยู่ที่พื้น เพื่อเล่นกับเด็ก มองตัวตน ความรู้สึก ความต้องการ และพัฒนาการ เพื่อพัฒนาและตอบสนองความต้องการอย่างเหมาะสม (สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. 2558: 26) และมีข้อสำคัญ คือต้องประกอบไปด้วยความรู้สึกที่อบอุ่น ปลอดภัย ไว้เนื้อเชื่อใจ เข้าอกเข้าใจ และให้เกียรติซึ่งกันและกันระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กอย่างเต็มเปี่ยม (สำโรงการแพทย์. 2563: ออนไลน์)

ผู้จัดทำโครงการจึงกำหนดเกณฑ์การออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กอายุ 7 – 12 ปี โดยยึดถือตามแนวคิดและข้อสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทาง DIR (Developmental Individual-Relationship based Model)/Floortime และปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามพัฒนาการ ศักยภาพ ความสนใจ และความต้องการของเด็กในชุมชน ผ่านการสังเกตและสอบถามจากเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งก่อนและหลังจากนั้นคิดและวางแผนพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมตามพัฒนาการและวิถีชีวิต โดยปรับเปลี่ยนไปตามแต่ละสัปดาห์ เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างเจตคติที่ดี และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ใน

การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งสัมพันธ์ตามคุณลักษณะ 6 ประการของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 คือ 1.ความเป็นผู้นำ (Leadership) 2.ความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความยืดหยุ่น (Adaptability) 3.ความอดทน พยายามในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของตนเอง (Persistence/grit) 4. การริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง (Initiative) 5. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) 6. ความตระหนักรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (social and culture awareness) เพื่อพัฒนาและสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่เด็กในชุมชนต่อไป

แผนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์

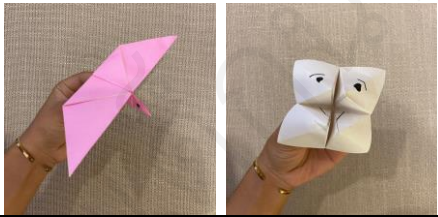
ครั้งที่	วันที่	เวลา	กิจกรรม
1	11 มีนาคม 2566	13.00 – 14.00 น.	<p>1. ปั้นดินทำพวงกุญแจ</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ดินสำเร็จรูป - เชือก - ที่เจาะรู <p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปั้นดินเป็นรูปทรงตามความคิดสร้างสรรค์ หรือป้มลายจากธรรมชาติ 2. เจาะรูบริเวณที่ต้องการร้อยเชือก 3. รอแห้งและร้อยเชือก <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า</p>

		14.00 – 14.30 น.	<p>2. เล่านิทานเรื่อง <i>ความลับของต้นแอปเปิล</i> ผู้เขียน: คาร์รอน บราวน์ ผู้แปล: Bear Book Kids</p>
		14.30 – 15.30 น.	<p>3. พับกับปะ <u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ - กรรไกร - ดินสอสี <p><u>วิธีทำ</u> พับกระดาษตามขั้นตอนจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยมีผู้ดำเนินโครงการเป็นผู้แนะนำและช่วยสอนเพิ่มเติม</p> <p><u>ประโยชน์</u> พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงวิธีการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การยอมรับความผิดพลาดและแก้ไข</p>
2	12 มีนาคม 2566	13.00 – 14.00 น.	<p>1. พับสัตว์อ้าปาก (Pop-Up) <u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษสีขาว - ดินสอสี

			<p>- กรรไกร</p> <p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พับครึ่งกระดาษเอสี่แนวตั้ง 2. ใช้กรรไกรตัดที่ด้านรอยพับเข้าไป ประมาณ 2 – 4 ซม. โดยเว้นจาก ระยะด้านล่างกระดาษประมาณ 2 – 3 ซม. 3. พับกระดาษบริเวณรอยตัดขึ้นและลง ด้านข้าง 4. เปิดกระดาษและพับตามรอยเข้าไป ด้านใน 5. เปิดกระดาษออกมาจะเห็นรูปทรง ปาก 6. วาดรูปหน้าสิ่งมีชีวิตตามความคิด สร้างสรรค์บนกระดาษ <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิด สร้างสรรค์ เสริมสร้างทักษะการมีสมาธิและการคิดวิธีการพับ</p>
		14.00 – 14.30 น.	<p>2. เล่านิทานเรื่อง <i>นกฮูกที่ไม่เคยบิน</i></p> <p>ผู้เขียน: ครูแจนแจน</p> <p>ภาพ: ฮีโรกะ ลิมวิภูวัฒน์</p>

			
		14.30 – 15.30 น.	<p>3. ปั้นดินทำพวงกุญแจ</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ดินสำเร็จรูป - เชือก - ที่เจาะรู <p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปั้นดินเป็นรูปทรงตามความคิดสร้างสรรค์ หรือปั้นลายจากธรรมชาติ 2. เจาะรูบริเวณที่ต้องการร้อยเชือก 3. รอแห้งและร้อยเชือก <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า</p>
3	18 มีนาคม 2566	13.00 – 14.00 น.	<p>1. หุ่นเงาจากวัสดุธรรมชาติ</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษลัง - วัสดุธรรมชาติ - สก๊อตเทป - กรรไกร

			<p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตัดกระดาษลงตามขนาดที่เหมาะสมเพื่อนำมาเป็นตัวหุ่น 2. นำวัสดุธรรมชาติมาตกแต่งตามความคิดสร้างสรรค์ 3. ใช้สก๊อตเทปติดวัสดุธรรมชาติกับกระดาษลง <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ เรียนรู้เรื่องการเกิดเงา</p>
	14.00 – 14.30 น.	2. เล่านิทานเรื่อง <u>อ่านได้ เสียงดัง</u> ผู้เขียน: ครูชีวัน และเรื่อง <u>ลูกแมวซื้อมันแกว</u> ผู้เขียน: ครูชีวัน	
	14.30 – 15.30 น.	3. พับนกและพับปากเปิด	<p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ - กรรไกร - ดินสอสี

			<p><u>วิธีทำ</u></p> <p>พับกระดาษตามขั้นตอนจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยมีผู้ดำเนินโครงการเป็นผู้แนะนำและช่วยสอนเพิ่มเติม</p> <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงวิธีการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การยอมรับความผิดพลาดและแก้ไข</p>
4	19 มีนาคม 2566	13.00 – 13.30 น.	<p>1. พับกระดาษ</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ - กรรไกร - ดินสอสี <p><u>วิธีทำ</u></p> <p>พับกระดาษตามขั้นตอนจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยมีผู้ดำเนินโครงการเป็นผู้แนะนำและช่วยสอนเพิ่มเติม</p> <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงวิธีการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การยอมรับความผิดพลาดและแก้ไข</p>

			
		<p>13.30 – 14.00 น.</p>	<p>2. เล่านิทานเรื่อง <u>อ่านได้ เสียงดัง</u> ผู้เขียน: ครูชีวัน เรื่อง ลูกแมวชื่อมันแกว ผู้เขียน: ครูชีวัน และเรื่อง <u>วันหนึ่ง หมาตัวหนึ่ง</u> ผู้เขียน: กาเบรียล แวงซองต์</p>
		<p>14.00 – 15.00 น.</p>	<p>3. <u>ปลูกต้นทานตะวันแคระ</u> <u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษต้นไม้ - ดิน เมล็ดทานตะวันแคระ ปุ๋ย และน้ำ - ป้ายชื่อ - เชือก <p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นำดินใส่กระดาษต้นไม้อีกครั้งหนึ่งและรดน้ำให้ดินชุ่มเล็กน้อย 2. ใส่ปุ๋ยและดินอีกครั้งหนึ่ง 3. ทำรูตรงกลางและหย่อนเมล็ดทานตะวันแคระ จากนั้นนำดินกลบเมล็ด

			<p>4. รดน้ำอีกครั้งในปริมาณที่น้อยกว่าครั้งแรก</p> <p>5. เขียนป้ายชื่อและนำมาเสียบที่กระถาง จากนั้นรอดันอ่อนงอกประมาณ 7 – 14 วัน เพื่อย้ายไปกระถางที่ใหญ่ขึ้น</p> <p><u>ประโยชน์</u> พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และเสริมสร้างทักษะการมีสมาธิ เรียนรู้วัฏจักร การเจริญเติบโตของพืช</p>
	15.00 – 15.30 น.		<p>4. ทำเชือกห้อยกระถางต้นไม้</p> <p><u>อุปกรณ์</u> - เชือก</p> <p><u>วิธีทำ</u> เปิดดูวิดีโอวิธีการทำจากอินเทอร์เน็ตและเรียนรู้ไปพร้อมกันทั้งผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้ร่วมกิจกรรม</p> <p><u>ประโยชน์</u> พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และเสริมสร้างทักษะความจำ การมีสมาธิ และการเชื่อมโยง</p>

5	8 เมษายน 2566	13.00 – 13.30 น.	<p>1. เล่านิทานเรื่อง <i>ไม่ใช่กล่องหรือกะ</i> ผู้เขียน: แอนทัวเนตต์ พอร์ทิส ผู้แปล: ปิ่นฝัน</p>
		13.30 – 15.00 น.	<p>2. ชั้นวางหนังสือจากกล่องลัง</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กล่องลัง - กระดาษเอสี่ - กระดาษสี - ดินสอสี - กรรไกร - คัตเตอร์ - สก๊อตเทป <p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ออกแบบกล่องลังให้สามารถเก็บหนังสือได้ 2. วาดรูปตกแต่งกล่องลังตามอิสระ 3. ทดลองนำหนังสือเก็บในกล่องลัง <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการระดมความคิด ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p>

6	9 เมษายน 2566	13.00 – 13.30 น.	<p>1. พับหัวหมี</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ - กรรไกร - ดินสอสี <p><u>วิธีทำ</u></p> <p>พับกระดาษตามขั้นตอนจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยมีผู้ดำเนินโครงการเป็นผู้แนะนำและช่วยสอนเพิ่มเติม</p> <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงวิธีการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การยอมรับความผิดพลาดและแก้ไข</p>
		13.30 – 14.00 น.	<p>2. เล่านิทานเรื่อง <u>อีเล็งเค็งโค้ง</u></p> <p>ผู้เขียน: ครูชีวัน</p>
		14.00 – 15.00 น.	<p>3. พวงกุญแจตัวละครจากเรื่องอีเล็งเค็งโค้ง</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษเอสี่ - ดินสอสี - กระดาษสติ๊กเกอร์

			<ul style="list-style-type: none"> - กรรไกร - เชือก <p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วาดรูปหน้าตัวละครจากเรื่องอ็อลังคัง โควงที่ขอบในวงกลมและระบายสี ตกแต่ง 2. ตัดกระดาษตามรอยวงกลม และเจาะรูตรงกลางด้านบน เพื่อร้อยเชือก 3. ตัดแผ่นสติ๊กเกอร์ขนาดเท่าวงกลม 2 ชิ้น จากนั้นแปะประกบชิ้นงาน ด้านหน้าและหลัง 4. ห้อยเชือกใส่รูที่เจาะไว้ <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ความคิดสร้างสรรค์ และการมีสมาธิ</p>
	15.00 – 15.30 น.		<p>4. พับกบ</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ - กรรไกร - ดินสอสี <p><u>วิธีทำ</u></p> <p>พับกระดาษตามขั้นตอนจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยมีผู้ดำเนินโครงการเป็นผู้แนะนำ และช่วยสอนเพิ่มเติม</p>

			<p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงวิธีการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การยอมรับ ความผิดพลาดและแก้ไข</p>
7	10 เมษายน 2566	13.00 – 13.30 น.	<p>1. พับนก</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ - กรรไกร - ดินสอสี <p><u>วิธีทำ</u></p> <p>พับกระดาษตามขั้นตอนจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยมีผู้ดำเนินโครงการเป็นผู้แนะนำ และช่วยสอนเพิ่มเติม</p> <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงวิธีการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การยอมรับ ความผิดพลาดและแก้ไข</p>

		<p>13.30 – 14.00 น.</p>	<p>2. เล่านิทานเรื่อง <i>อีก!</i> ผู้เขียน: อนุชกา รวีซังการ์ ภาพ: คริสเตียน พีเปอร์ ผู้แปลและเรียบเรียง: ชีวัน วิสาสะ</p>
		<p>14.00 – 15.00 น.</p>	<p>3. การ์ดวิธีการหยาสะอีก</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษขนาดประมาณ 4x6 นิ้ว - ดินสอสี - ดินสอ <p><u>วิธีทำ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการคิดวิธีการหยาสะอีก โดยเริ่มจาก ถ้า...(ชื่อตนเอง)สะอีก ...(ชื่อตนเอง)จะ...ให้หยาสะอีก เช่น ถ้ากมลสะอีก กมลจะเงยหน้ามองท้องฟ้าให้หยาสะอีก 2. เขียนและวาดลงกระดาษที่เตรียมไว้ ตกแต่งตามอิสระ <p>หมายเหตุ เรียนรู้รูปแบบวิธีการเขียนจดหมาย เพื่อส่งโปสการ์ด</p> <p><u>ประโยชน์</u> พัฒนากล้าเนื้อมัดเล็ก ใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างอิสระ เพื่อความบันเทิง ได้ความรู้เรื่องวิธีการส่งจดหมายรูปแบบโปสการ์ด</p>

			
		<p>15.00 – 15.30 น.</p>	<p>4. พับวาฬ</p> <p><u>อุปกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระดาษ - กรรไกร - ดินสอสี <p><u>วิธีทำ</u></p> <p>พับกระดาษตามขั้นตอนจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยมีผู้ดำเนินโครงการเป็นผู้แนะนำและช่วยสอนเพิ่มเติม</p> <p><u>ประโยชน์</u></p> <p>พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การศึกษาด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงวิธีการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การยอมรับความผิดพลาดและแก้ไข</p>

เกณฑ์การเลือกหนังสือ

จากการสังเกตและสอบถามเด็กในชุมชนแออัด ผู้จัดทำโครงการได้ทราบว่า เด็กส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านหนังสือ เนื่องจากไม่คุ้นเคยการอ่านหนังสือเองหรือการที่ผู้อื่นอ่านให้ฟัง นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการอ่านหนังสือไม่คล่องและไม่ชอบเข้าใช้บริการห้องสมุด จึงทำให้ความสนใจต่อหนังสือลดลงเรื่อย ๆ จนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อหนังสือ เมื่อสอบถามถึงความสนใจและความต้องการเพิ่มเติม เด็กจำนวนหนึ่งบอกว่า ชอบหนังสือที่มีภาพสวยและสีสันสดใส รวมถึงเทคนิคต่าง ๆ เช่น Pop-Up การเลื่อนเปิด-ปิดภาพ

ผู้จัดทำโครงการจึงกำหนดเกณฑ์การเลือกหนังสือตามความสนใจและความต้องการของเด็กในชุมชนขึ้น โดยการนำหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความสนใจของเด็กชุมชน จำนวน 8 เล่ม เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อหนังสือก่อนนำไปสู่การพัฒนาขั้นอื่น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เรื่อง*ความลับของต้นไม้*ที่เปิด ผู้เขียน: คาร์รอน บราวน์ ผู้แปล: Bear Book Kids

เรื่องการเติบโตของต้นไม้และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กกับพื้นที่สาธารณะ เนื่องจากเป็นพื้นที่โล่งแจ้ง มีแสงแดดส่องทั่วบริเวณ มีต้นไม้ใหญ่ และสัตว์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณสิ่งที่ปรากฏในหนังสือสอดคล้องกับสิ่งที่เด็กเจอในพื้นที่ ทำให้รูปแบบและเทคนิคการนำเสนอของหนังสือ ช่วยดึงดูดความสนใจของเด็ก ๆ

2. เรื่อง*นกฮูกที่ไม่เคยบิน* ผู้เขียน: ครูแจนแจน ภาพ: ฮีโรกะ ลิมวิภูวัฒน์

เพื่อให้สอดคล้องกับเรื่อง*ความลับของต้นไม้*ที่เปิด ที่เรียนรู้เกี่ยวกับแสงแดดตอนกลางวัน เรื่องนี้จึงอยากให้เด็ก ๆ เรียนรู้เรื่องกลางคืนผ่านตัวละครนกฮูก แม้ว่าพฤติกรรมของนกฮูกในเรื่องจะไม่ใช่ไปตามความเป็นจริงตามหลักวิทยาศาสตร์ แต่เด็ก ๆ ได้ช่วยกันคิดวิเคราะห์พฤติกรรมและได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ในวงสนทนา รวมถึงเทคนิคภาพ Pop-Up ที่ช่วยดึงดูดความสนใจของทุกคน

3. เรื่อง*อ่านได้ เสียงดัง* ผู้เขียน: ครูชีวัน

เด็กบางคนอ่านหนังสือไม่คล่อง ทำให้เกิดอาการเบื่อ เมื่อเห็นเพื่อนนั่งอ่านหนังสือ จึงลองนำมาทดลองให้เด็ก ๆ ได้เล่นกับหนังสือที่ไม่มีตัวอักษร โดยผ่านการมองและพูดสิ่งที่เห็น เพื่อให้เขาเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมมากขึ้น ผลลัพธ์ คือเด็กทุกคนชอบหนังสือเรื่องอ่านได้ เสียงดัง และหยิบอ่านบ่อยครั้ง เพราะเกิดความสนุกและภูมิใจที่ตนเองสามารถโต้ตอบกับหนังสือได้ ช่วยพัฒนาความจำของเด็กจนต่อยอดไปสู่เกมการทายคำกับเพื่อนคนอื่น ๆ

4. เรื่องลูกแมวซั่มมันแกว

ผู้เขียน: ครูชีวัน

เด็ก ๆ ชอบหนังสือที่ภาพหลากหลายและมีตัวละครให้สังเกต หนังสือเรื่องเรื่องลูกแมวซั่มมันแกว จึงเป็นหนึ่งในตัวเลือก เพราะมีตัวละครจำนวนมากและหลากหลายจากหนังสือเรื่องอื่น ๆ ทำให้เด็ก ๆ ได้ช่วยกันสังเกตและเกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดร่วมกัน เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กในชุมชน เทคนิคการใช้บทกลอน คำเชื่อมในการถ่ายทอดเรื่องราว ช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี

5. เรื่องวันหนึ่ง หมาตัวหนึ่ง

ผู้เขียน: กาเบรียล แวงซองต์

เด็กหลายคนเริ่มมีทัศนคติที่ดีต่อหนังสือเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงขยายขอบข่ายหนังสือที่มีความหลากหลาย ทั้งประเภท เทคนิคต่าง ๆ รวมถึงเรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึกเชิงบวกและลบที่หนังสือต้องการนำเสนอให้เด็กได้อ่านมากขึ้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยและต่อยอดนำไปสู่การอ่านหนังสือประเภทอื่นและหนังสือเรื่องวันหนึ่งหมาตัวหนึ่ง เล่าเรื่องผ่านตัวละครที่เป็น “หมา” ซึ่งในชีวิตประจำวันเด็กมีความคุ้นเคยและรู้จักสัตว์ชนิดนั้นเป็นอย่างดี

6. เรื่องไม่ใช่กล่องหрокนะ

ผู้เขียน: แอนทัวเน็ตต์ พอร์ทิส

ผู้แปล: ปิ่นฝัน

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากเรื่องไม่ใช่กล่องหрокนะ เพื่อต่อยอดสู่กิจกรรมสร้างสรรค์การทำชิ้นวางหนังสือจากกล่องลัง เนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่หาได้ง่าย เด็ก ๆ สามารถระดมความคิดช่วยกันสร้างสรรค์ชิ้นวางหนังสือที่นอกเหนือจากการเก็บในกล่องเท่านั้น โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการเก็บที่หลากหลาย และต่อยอดไปสู่ความคิดสร้างสรรค์อื่น ๆ

7. เรื่องอีเล้งคังคัง

ผู้เขียน: ครูชีวัน

เด็กส่วนใหญ่ชื่นชอบหนังสือคำกลอน ช่วยกระตุ้นความสนใจและการอยากอ่านหนังสือมากกว่าหนังสือประเภทอื่น มีตัวละครหลากหลาย ฝึกการอ่านออกเสียง การสังเกต เรียนรู้การเดินทาง เหตุการณ์ และปัญหาต่าง ๆ ของเจ้าห่าน เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตในเมืองหลวงที่ใครหลายคนอาจเคยมีประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดในวงสนทนาเมื่อฟังหรืออ่านนิทานจบ ส่งเสริมให้เด็กได้คิดเชื่อมโยงต่าง ๆ

8. เรื่องอี๊! ผู้เขียน: อนุชกา รวีซังการ์ ภาพ: คริสเตียน พีเปอร์ ผู้แปลและเรียบเรียง: ชีวัน วิสาสะ

เด็กหลายคนเริ่มมีทัศนคติที่ดีต่อหนังสือเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงขยายขอบข่ายหนังสือที่มีความหลากหลาย ทั้งประเภท เทคนิคต่าง ๆ รวมถึงเรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึกเชิงบวกและลบที่หนังสือต้องการนำเสนอให้เด็กได้อ่านมากขึ้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยและต่อยอดนำไปสู่การอ่านหนังสือประเภทอื่นและหนังสือเรื่องอี๊! ฝึกการออกเสียง เนื้อหา มีความแปลกใหม่ ทั้งภาษา รูปแบบการนำเสนอ และภาพประกอบ รวมถึงลักษณะของตัวละครหลัก สร้างความสนุกและอารมณ์ขันแก่เด็ก ๆ ได้เป็นอย่างดี

เกณฑ์การจัดกิจกรรม

ระยะเวลาก่อนที่ผู้จัดทำโครงการจะเริ่มทำโครงการชุมชนฟรีสะเป็ด ผู้จัดทำโครงการศึกษาและทดลองอยู่ในพื้นที่ พูดคุยกับเด็กในชุมชน ทราบว่า เด็กชอบวิ่งเล่นมากกว่าการทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์งานประดิษฐ์ต่าง ๆ เพราะไม่มีโอกาสได้ทำอย่างสม่ำเสมอและไม่สามารถหาซื้ออุปกรณ์มาทำเองได้ เนื่องจากวิถีชีวิตไม่ได้อำนวยความสะดวกและมีเงื่อนไขที่ละเอียดอ่อน เช่น การดูแลของผู้ปกครอง รายรับ-รายจ่ายของครอบครัว จึงทำให้เด็กปฏิเสธกิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการวิ่งเล่น ดังนั้นผู้จัดทำโครงการจึงสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสนใจและความชอบหากปราศจากเงื่อนไขเหล่านั้น เด็กจำนวนหนึ่งบอกว่า ชอบทำกิจกรรมสร้างสรรค์ แต่ทำได้เฉพาะที่โรงเรียนเท่านั้น และมีเด็กบางส่วนบอกว่า ไม่รู้ว่าตนเองชอบทำอะไร เพราะไม่เคยทำมาก่อน

ผู้จัดทำโครงการทดลองนำกิจกรรมภาพพิมพ์สีจากดอกไม้ให้เด็กในชุมชนทดลองทำร่วมกับผู้จัดทำโครงการก่อนเริ่มทำโครงการ ระยะแรกเด็กปฏิเสธการทำกิจกรรม เพราะไม่เคยทดลองทำมาก่อนและยังไม่เห็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน แต่เมื่อเห็นผลลัพธ์กลับมีความสนใจและต้องการที่จะร่วมทำด้วย ทั้งยังชักชวนเด็กคนอื่น ๆ ในชุมชนมาทำร่วมกัน ผู้จัดทำโครงการใช้เวลาในการทำความเข้าใจและทำความเข้าใจเด็กในชุมชนระยะหนึ่งผ่านการทำกิจกรรมข้างต้น ทราบว่า เด็กชอบทำกิจกรรมที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับพื้นที่ที่ตนอยู่ เช่น การนำวัสดุสิ่งของรอบตัวที่สามารถหาได้ง่าย นำมาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะ เมื่อทำเสร็จและเห็นผลลัพธ์จากความสามารถของตนเอง ทำให้เด็กเกิดความภูมิใจและสนใจทำกิจกรรมอื่น ๆ มากขึ้น ซึ่งผู้จัดทำโครงการต้องสร้างความไวใจ เชื่อใจ และเชื่อในศักยภาพความสามารถ รวมถึงเคารพในความต้องการของเด็กแต่ละคน เพื่อสร้างฐานความสัมพันธ์อันดีต่อกันทั้งผู้จัดทำโครงการและผู้เข้าร่วมโครงการผ่านการพูดคุย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งสองฝ่าย

หมายเหตุ หลังจากทำกิจกรรมเสร็จ ผู้จัดทำโครงการจะสอบถามความพึงพอใจและความสนใจ รวมถึงสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของเด็กต่อกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อนำไปพัฒนาและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กในชุมชนต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปั่นดินทำพวงกุญแจ

ดินเป็นสิ่งธรรมชาติที่ใกล้ชิดเด็กเป็นอันดับต้น ผู้จัดทำโครงการจึงนำมาต่อยอดเป็นกิจกรรมปั่นดินทำพวงกุญแจ เพื่อช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กจากการปั้นและต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ในการปั้นเป็นรูปทรงต่าง ๆ รวมถึงการปั๊มพิมพ์ลายจากธรรมชาติ โดยใช้วัสดุธรรมชาติรอบตัวในการทำกิจกรรม และเรียนรู้เรื่องดินเยื่อกระดาษเบื้องต้น

2. พับสัตว์อ้าปาก(Pop-Up)

จากการสังเกตเด็กในชุมชน ทราบว่า เด็กส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีสมาธิในการทำกิจกรรม ผู้จัดทำโครงการ จึงนำกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาให้เด็กมีสมาธิมากขึ้นผ่านการตัดและพับกระดาษเป็นรูปทรงปากสัตว์(Pop-Up) ซึ่งวิธีการทำกิจกรรม คือเด็กทุกคนต้องช่วยกัน สังเกต คิดวิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการพับสัตว์อ้าปาก(Pop-Up) จากชิ้นงานตัวอย่างของผู้จัดทำโครงการ โดยมีผู้จัดทำโครงการช่วยแนะนำเพิ่มเติม ทำให้เด็กสนใจ จดจ่อ และช่วยกันคิดวิธีการทำจนสามารถทำได้สำเร็จ เกิดเป็นความภูมิใจและช่วยสร้างสมาธิให้เด็กขณะที่พับและตัดกระดาษ

3. หุ่นเงาจากวัสดุธรรมชาติ

ต่อยอดกิจกรรมหุ่นเงาจากวัสดุธรรมชาติจากหนังสือนิทานเรื่อง *ความลับของต้นไม้ที่เปิด* ที่ต้องอาศัยแสงแดดในการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับหนังสือเช่นเดียวกับกิจกรรมสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้จัดทำโครงการอยากให้เด็กค่อย ๆ เรียนรู้ผ่านหนังสือและกิจกรรมแต่ละชนิดที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กถึงหนังสือที่เคยอ่านมา ผู้จัดทำโครงการจึงเลือกให้บางกิจกรรมและหนังสือมีระยะเวลาห่างกัน ทำให้เด็กกลับไปอ่านหนังสือเล่มนั้นอีกครั้ง เนื่องจากการกระตุ้นความสนใจ และสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ด้วยตนเอง

4. ปลุกต้นทานตะวันแคระ

พื้นที่สวนสาธารณะมีการแบ่งส่วนสำหรับการปลูกต้นไม้และดอกไม้ประดับบริเวณโดยรอบ รวมถึงการแบ่งสัดส่วนเพื่อปลูกผักสวนครัวจำนวนหนึ่ง ดังนั้นหน้าที่การดูแลรดน้ำต้นไม้ จึงเป็นของคนที่อยู่ในละแวกใกล้เคียง รวมถึงเด็ก ๆ ที่มาร่วมทำกิจกรรมบางคน ผู้จัดทำโครงการเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่เด็กในชุมชนสนใจทำและมีเด็กจำนวนหนึ่งสนใจเรื่องธรรมชาติและ การเจริญเติบโตของต้นไม้ ผู้จัดทำโครงการจึงเลือกกิจกรรมปลุกต้นทานตะวันแคระ เพราะเป็นต้นไม้ที่ต้องการแสงแดดจัด ดูแลง่าย และอาศัยในพื้นที่ขนาดเล็กได้ ให้เด็กได้เรียนรู้วิธีการปลูก การดูแล รวมถึงเรียนรู้ปัจจัยการเติบโตของต้นไม้ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมเท่านั้น แต่ความสมบูรณ์ของเมล็ดก็เป็นสิ่งสำคัญต่อการเจริญเติบโต

การทำเชื้อก๊อชยกระถางต้นไม้ เป็นกิจกรรมเพิ่มเติมที่ผู้จัดทำโครงการศึกษาข้อมูลวิธีการทำจากอินเทอร์เน็ต และให้เด็กทุกคนรวมถึงผู้จัดทำโครงการช่วยกันศึกษาตามขั้นตอนต่าง ๆ และทำไปพร้อมกัน ดังนั้นการศึกษาและความสำเร็จของกิจกรรมนี้ จึงเกิดขึ้นจากการคิดวิเคราะห์และความช่วยเหลือจากทุกคนที่ช่วยสอนในขั้นตอนที่ตนเองเข้าใจและถนัด เรียนรู้ความผิดพลาดและการแก้ไข ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้สำหรับเด็ก ๆ และเกิดความภูมิใจในตนเอง

5. ชั้นวางหนังสือจากกล่องลัง

ต่อยอดกิจกรรมการทำชั้นวางหนังสือจากกล่องลังมาจากนิทานเรื่อง *ไม่ใช่กล่องหรรษา* หลังจากที่เด็ก ๆ ได้ฟังนิทานช่วยเสริมสร้างจินตนาการความเป็นได้ในรูปแบบต่าง ๆ ของกล่องลังสู่การระดมความคิดร่วมกันทำชั้นวางหนังสือ เพื่อเก็บหนังสือที่ได้รับบริจาคมา ใช้กระบวนการคิด วางแผน เรียนรู้วิธีการ ขั้นตอน และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์จากความสามารถของตน เห็นคุณค่าของสิ่งที่ได้มาและรู้จักการเก็บรักษา รวมถึงทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

6. พวงกุญแจตัวละครจากเรื่องอีเล้งเค้งโค้ง

ต่อยอดกิจกรรมการทำพวงกุญแจอีเล้งเค้งโค้งมาจากนิทานเรื่อง *อีเล้งเค้งโค้ง* เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่ชอบตัวละครจากหนังสือนิทานของครูชีวันและชอบทำงานประดิษฐ์พวงกุญแจ ทราบได้จากความสนใจจากกิจกรรมปั้นดินทำพวงกุญแจ เด็กได้ใช้ทักษะการวาดรูป ระบายสี ตัดและแปะแผ่นสติ๊กเกอร์ และการห้อยเชือก โดยมีขั้นตอนการทำให้เป็นลำดับหลายขั้นให้เด็กได้เรียนรู้การรอคอย ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และเสริมสร้างการมีสมาธิ เนื่องจากเด็กหลายคนไม่คุ้นเคยการใช้งานแผ่นสติ๊กเกอร์ เมื่อทำเสร็จเด็กจะเกิดความภูมิใจในชิ้นงาน เนื่องจากสามารถนำไปใช้งานต่อได้

7. การ์ดวิธีการหอยสะอึก

ต่อยอดกิจกรรมการทำการ์ดวิธีการหอยสะอึกมาจากนิทานเรื่อง *อึก!* ซึ่งมีความสนุกสนานและความเป็นกันเองจากเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ จึงให้เด็ก ๆ ได้ลองคิดและจินตนาการอย่างอิสระ เกี่ยวกับวิธีการหอยสะอึกของตนเอง โดยเริ่มจาก ถ้า...(ชื่อตนเอง)สะอึก ...(ชื่อตนเอง)จะ...ให้หอยสะอึก เช่น ถ้ากมลสะอึก กมลจะเงยหน้ามองท้องฟ้าให้หอยสะอึก โดยไม่ยึดตามหลักวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานระหว่างการทำกิจกรรม และให้ความรู้เรื่องการเขียนจดหมายรูปแบบโปสการ์ด การเขียนข้อมูลของผู้ส่ง ผู้รับ และการติดแสตมป์ เพื่อส่งไปรษณีย์ เด็กสามารถนำไปต่อยอดการทำโปสการ์ดส่งให้ผู้อื่นต่อไปในอนาคต เป็นการส่งเสริมความรู้รอบตัวแก่เด็ก

กิจกรรมพับกระดาษ

จากการสังเกตพฤติกรรมเด็กในชุมชน ทราบว่า เด็กส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีสมาธิในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่น ๆ จำนวนมาก มีความหลากหลายทางอารมณ์ เช่น อารมณ์รุนแรง อารมณ์อ่อนไหว เมื่อมีสิ่งกระตุ้นอารมณ์เหล่านั้น ทั้งจากผู้คน กิจกรรม หรือปัจจัยอื่น ๆ เด็กจะมีอารมณ์อ่อนไหวตามได้ง่าย ผู้จัดทำโครงการจึงเลือกจัดกิจกรรมพับกระดาษ เพื่อสร้างสมาธิเตรียมความพร้อมให้เด็กได้จดจ่อและตั้งใจ จนเกิดเป็นอารมณ์ที่มั่นคงและสงบ เพื่อพัฒนาด้านอารมณ์ ความคิด การเชื่อมโยงระหว่างมือและสมองของเด็กก่อนเริ่มทำกิจกรรมอื่น ๆ หรือก่อนกลับบ้าน

รูปแบบการทำกิจกรรมพับกระดาษ เด็กทุกคนจะมีส่วนร่วมในการเลือกพับกระดาษเป็นรูปทรงต่าง ๆ ผ่านการโหวตเลือกจากคนส่วนมาก หลังจากนั้นทุกคนช่วยกันศึกษาขั้นตอนวิธีการพับตามลำดับจากหนังสือสอนพับกระดาษ โดยอาศัยการปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อทดลองทั้งวิธีที่ถูกและผิด ส่งผลให้เด็กเกิดการยอมรับและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทุกคนช่วยกันศึกษาตามความเข้าใจของแต่ละคนและช่วยเหลือกันและกันจนสำเร็จ เกิดเป็นความภูมิใจ เนื่องจากเด็กพับได้เองตามขั้นตอนที่พวกเขาศึกษาและได้รับคำแนะนำจากผู้จัดทำโครงการเพิ่มเติม

รายการที่พับทั้งหมดมีดังนี้

1. พับกัปปะ
2. พับนก
3. พับปากเปิด
4. พับกระดาษ
5. พับหัวหมี่
6. พับกบ
7. พับนก
8. พับวาฬ

หลังจากเสร็จกิจกรรมการพับกระดาษทั้ง 8 ตัว รวม 7 ครั้ง ภายในระยะเวลา 3 สัปดาห์ ผลจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในชุมชนทราบว่า ช่วงแรกที่ยุ้จัดทำโครงการนำกิจกรรมพับกระดาษให้เด็ก ๆ ศึกษาด้วยตนเองและช่วยเหลือกันในกลุ่ม เด็กบางคนไม่ยอมทำ เพราะทำไม่เป็นและไม่เข้าใจวิธีการพับกระดาษ แต่เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ในกลุ่มและคำแนะนำจากผู้จัดทำโครงการ เด็กจึงมีแรงกระตุ้นและกระตือรือร้นที่จะทำให้สำเร็จเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้จัดทำโครงการดำเนินกิจกรรมเช่นนี้ทุกครั้ง จนเด็กส่วนใหญ่เกิดความเคยชินกับวิธีการพับกระดาษและมั่นใจในความสามารถของตนเองมากขึ้น จากที่ช่วงแรกไม่เข้าใจและเสียกำลังใจในการทำกิจกรรม รวมถึงการที่ผู้จัดทำโครงการศึกษาและเรียนรู้วิธีการพับไปพร้อมกับเด็ก ๆ ทำให้พวกเขาเรียนรู้ว่า แม้ว่าผู้จัดทำโครงการจะอายุมากกว่าและมาสอนพวกเขาทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ แต่การพับกระดาษผู้จัดทำโครงการต้องการความช่วยเหลือจากทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่มีใครรู้วิธีการมาก่อน หรือใครที่เก่งกว่ากัน เพราะทุกคนเริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่พร้อมกัน

เมื่อเด็กรู้สึกถึงความเป็นพวกเดียวกัน ไม่มีใครเก่ง หรือชำนาญไปกว่ากัน ทำให้พวกเขาเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และสอนเพื่อน ๆ รวมถึงสอนผู้จัดทำโครงการไปพร้อมกับที่สอนตนเอง ซึ่งมีทั้งเด็กที่เข้าใจง่ายและยากแตกต่างกันออกไป แต่ทุกคนจะเรียนรู้ความผิดพลาดและวิธีการแก้ไขอย่างใจเย็น ซึ่งทุกครั้งที่ยุ้ทำกิจกรรมพับกระดาษ เด็กทุกคนจะมีความสนใจและรู้ว่าตนเองต้องทำอะไรต่อไป โดยเป็นผลมาจากความเคยชินและเด็กส่วนใหญ่จะสงบและนิ่ง เตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และทำกิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ ร่วมกันต่อไป

3. ระบุสรุปผลโครงการ

การทำโครงการชุมชนพรีสะเป็ดมีวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์กิจกรรมและนำหนังสือเข้าสู่พื้นที่สาธารณะของชุมชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เรียนรู้การอยู่ และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในชุมชน อันก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีและช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ตารางการวัดและประเมินผลทักษะของผู้เข้าร่วมโครงการ

ประเมินผลจากการบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพ

- บันทึกพฤติกรรมก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ
 - การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น
 - อารมณ์
 - ความสนใจต่อกิจกรรมและหนังสือ
- ระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง
 - ความสนใจ
 - เงื่อนไขและข้อจำกัดในการใช้ชีวิต
- ความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของเด็กในชุมชน
 - การยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายทางเชื้อชาติ

1.1 ตารางบันทึกพฤติกรรมก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

แบบบันทึกพฤติกรรมก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ					
ลำดับ	ชื่อ	อายุ	ก่อนและระหว่างการเข้าร่วม	หลังการเข้าร่วม	หมายเหตุ
1	เอ	7	ไม่ค่อยกล้าพูด ต้องช่วยกระตุ้น และชักชวน สนใจทำกิจกรรม ชอบฟังนิทาน มีความตั้งใจและเชื่อฟัง ยิ้มแย้ม มีสมาธิเป็นบางครั้ง หลุดการจดจ่อได้ง่าย โดยเพื่อน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี ชอบเล่นกิจกรรมกลางแจ้ง	บางครั้งกล้าพูดและถามในสิ่งที่ตัวเองไม่เข้าใจ มีสมาธิบางครั้ง หากจดจ่อกับงานแล้วจะจดจ่อได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าสมาธิหายจะหายทันที ส่วนใหญ่จะเป็นเพราะต้องการวิ่งเล่นกับเพื่อนและอยากทำกิจกรรมไปพร้อม ๆ กัน	
2	บี	8	ชอบอยู่กับผู้ใหญ่มากกว่าเพื่อนวัยเดียวกัน ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสนใจและต้องการอ่านหนังสือนิทานแต่ต้องอยู่กับเขาแค่สองคนถึงจะยอมแสดงความต้องการออกมา บางครั้งมีอาการรุนแรง ซึ่งต้องการการดูแลเป็นพิเศษหากอยู่กับผู้อื่นไม่ค่อยมีสมาธิ สิ่งเร้ารอบตัวสามารถกระตุ้นอารมณ์ได้ง่าย	หากได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด อยู่และทำกิจกรรมร่วมกันกับผู้จัดทำโครงการตัวต่อตัว เด็กมีความสนใจและต้องการทำกิจกรรม มีสมาธิและตั้งใจฟังนิทานเป็นอย่างดี ชอบอ่านหนังสือเอง จะแสดงความต้องการและความสนใจเมื่อไม่ได้อยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนเท่านั้น	ร่วมกิจกรรมเพียง 1 ครั้ง แต่อยู่ในพื้นที่และมีความสนใจกิจกรรมเพียงแต่ไม่เข้าร่วมกับเพื่อนด้วยนิสัยและความต้องการส่วนตัว เช่น ต้องการทำกิจกรรมร่วมกับผู้จัดทำโครงการเท่านั้น
3	ซี	8	ไม่ชอบอยู่กับเพื่อนใหม่ อารมณ์ดี ชอบหนังสือนิทานเป็นพิเศษ มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับหนังสือเข้าใจและเรียนรู้ไว ชอบทำกิจกรรม แต่ไม่ค่อยมีสมาธิ สิ่งเร้ารอบตัวสามารถกระตุ้นอารมณ์ได้ง่าย ถ้าอยู่กับคนน้อยจะมีสมาธิและตั้งใจทำกิจกรรมเป็นพิเศษ สงสัยใคร่รู้ ชอบถาม	สามารถอยู่กับเพื่อนใหม่และช่วยเหลือคนอื่น ๆ มากขึ้น มีสมาธิ และจดจ่อกับการพับกระดาษมากกว่าครั้งแรกที่ทำ มีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์และลองทำด้วยตนเอง จากที่กลัวความผิดพลาดสู่การกล้าทำผิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมถึงมี	

				ความกล้าในการอ่านหนังสือ จากที่บอกว่าตนเองอ่านหนังสือไม่ออกและไม่กล้าอ่าน	
4	ดี	8	ชอบและสนใจทำกิจกรรมทุกอย่าง มีความตั้งใจและมีสมาธิมาก อารมณ์ดี ใจเย็น และคอยช่วยเหลือเพื่อนอยู่เสมอ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ เชื้อฟุ้ง กล้าพูดและกล้าแสดงออกถึงความต้องการ แต่ไม่มีความมั่นใจในการทำงาน	มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น กล้าแสดงความคิดสร้างสรรค์และลองทำงานที่หลากหลายมากขึ้น จากที่ไม่กล้าทำและไม่มั่นใจในตัวเอง มีความต้องการอ่านหนังสือเองมากกว่าตอนที่บอกว่าจะอ่านหนังสือไม่เก่ง รวมถึงการทำกิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ	
5	อี	8	ชอบทำกิจกรรมและมีความตั้งใจมาก มีสมาธิ และสนใจทำหลายอย่าง ทั้งอ่านหนังสือและกิจกรรม บางครั้งบอกไม่ยอมทำ แต่พอทำก็ตั้งใจมากกว่าคนอื่น ๆ คอยช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้ง เพราะมีความคล่องแคล่วมากกว่า ใช้ความคิดเชื่อมโยงเก่ง จดจำได้เป็นเวลานาน	สนใจและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม แต่เข้าร่วมกิจกรรมได้เฉพาะสัปดาห์แรก เนื่องจากบ้านอยู่ไกลและมีข้อจำกัดเรื่องครอบครัว เช่น ต้องช่วยที่บ้านทำงาน	เข้าร่วมกิจกรรมต่อเนื่องเพียง 2 ครั้ง
6	เอฟ	8	ชอบทำกิจกรรมและชอบฟังนิทาน มีสมาธิ กล้าแสดงออกและสงสัยใคร่รู้ ถนัดการทำงานศิลปะ มีความสนใจและใส่ใจขั้นตอนต่าง ๆ ใจเย็นและจดจำกับงานตรงหน้าได้เป็นอย่างดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	สนใจและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดเรื่องครอบครัวและการเดินทาง จึงเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 2 ครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมต่อเนื่องเพียง 2 ครั้ง

7	จี	9	ตั้งใจทำกิจกรรม แต่ไม่ค่อยมีสมาธิ จดจ่อได้ไม่นาน ไม่ค่อยพูดและไม่กล้าแสดงออก ต้องคอยถามและกระตุ้นตลอดเวลา หากไม่มีใครชวนหรือสิ่งเร้ารอบตัวจะตั้งใจทำกิจกรรมมากเป็นคนเจียบ ๆ เชื้อฟัง และใจเย็น	มีความตั้งใจทำกิจกรรมและฟังนิทาน แต่ไม่สามารถจดจ่อได้เป็นเวลานาน เนื่องจากสนใจทั้งเพื่อนและกิจกรรมไปพร้อมกัน กล้าแสดงความคิดเห็นและพูดความ ต้องการของตนเองมากขึ้น บางครั้งมีอาการเหม่อ ต้องคอยเรียก และกระตุ้นความสนใจบ่อยครั้ง	
8	เอช	9	ชอบทำกิจกรรมและชอบฟังนิทาน ตั้งใจทำกิจกรรมทุกอย่าง สนใจงานศิลปะและชิ้นชอบการพับกระดาษ มีความสามารถในการทำกิจกรรมหลายอย่าง อารมณ์ดี ใจเย็น และมีสมาธิ	สนใจและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดเรื่องครอบครัวและการเดินทาง จึงเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 2 ครั้ง หมายถึง มีผู้ปกครองมาเฝ้าระหว่างทำกิจกรรม	เข้าร่วมกิจกรรมต่อเนื่องเพียง 2 ครั้ง
9	ไอ	9	ชอบทำกิจกรรมศิลปะทุกอย่าง แต่ไม่ค่อยสนใจหนังสือนิทาน มีสมาธิบางครั้ง และทำกิจกรรมค่อนข้างช้ากว่าคนอื่น มีอาการเหม่อเล็กน้อย เชื้อฟังและใจเย็น สงสัยใคร่รู้ เมื่อทำกิจกรรมเสร็จ มีความภูมิใจกับงานของตัวเอง ชอบทำงานประดิษฐ์มากกว่าการวาดรูป ระบายสี	สนใจและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม แต่มีข้อจำกัดเรื่องครอบครัวและการเดินทาง เนื่องจากผู้ปกครองต้องมาส่งทุกครั้ง หากผู้ปกครองไม่ว่างก็ไม่สามารถมาได้ จึงเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 2 ครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมต่อเนื่องเพียง 2 ครั้ง
10	เจ	10	มีอารมณ์ รุนแรง ทำตัวเลียนแบบผู้ใหญ่ ต้องคอยบอกและแนะนำอย่างใกล้ชิด สิ่งเร้ารอบตัวสามารถกระตุ้นอารมณ์ได้ง่าย อารมณ์ไม่มั่นคง ไม่มีสมาธิในการทำกิจกรรม แต่ตั้งใจและจดจ่อเป็นบางครั้ง ช่วยเหลือเพื่อนเวลาที่มีปัญหา	สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดีขึ้น จดจ่อและตั้งใจทำกิจกรรมมากกว่าครั้งแรก กิจกรรมพับกระดาษช่วยทำให้นิ่งและสงบได้ ดีกว่ากิจกรรมอื่น ๆ มีความสนใจหนังสือนิทานเป็นพิเศษหากได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด	เข้าร่วมกิจกรรมต่อเนื่องเพียง 2 ครั้ง

			สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ บางครั้ง		
11	เค	10	ชอบและสนใจทำกิจกรรม แต่ไม่ค่อยมีสมาธิ สิ่งเร้ารอบตัวสามารถดึงดูดความสนใจได้ง่าย ชอบหนังสือนิทาน สนใจ และสงสัยใคร่รู้ กล้าถามและกล้าบอกความต้องการของตนเอง ชอบทำงานศิลปะหลายรูปแบบ สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	จดจ่อและตั้งใจทำกิจกรรมได้ดีขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เป็นการทำร่วมกัน จะตั้งใจและมีสมาธิมากกว่างานส่วนตัว สามารถอยู่กับผู้อื่นได้ดี กิจกรรมพบปะกระต๊อช่วยให้อารมณ์มั่นคงมากขึ้น จากที่บางครั้งเมื่อทำกิจกรรมเสร็จมักเล่นรุนแรงกับเพื่อน แต่ระยะหลังเล่นอย่างมีสติมากขึ้น	
12	แอล	11	ชอบและสนใจทำกิจกรรม มีสมาธิ จดจ่อกับงาน คอยช่วยเหลือเพื่อนคนอื่น ๆ เสมอ มีความคล่องแคล่วในการทำกิจกรรม สนใจในหนังสือนิทาน และมีปฏิริยาโต้ตอบเป็นอย่างดี บางครั้งมีอารมณ์รุนแรง เพราะโดนกระตุ้นจากเพื่อนที่มีอารมณ์รุนแรง และทำให้สมาธิหลุดได้ง่าย	สนใจและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมทุกอย่าง ต้องการเรียนรู้ และทดลองทำสิ่งที่ไม่เคยทำ ภูมิใจในผลงานตัวเอง จดจ่อและมีสมาธิกับงานมากขึ้น แต่มีข้อจำกัดในการมาเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากต้องดูแลน้อง	
13	เอ็ม	12	ชอบและสนใจทำกิจกรรมทุกรูปแบบ มีสมาธิ จดจ่อได้เป็นเวลานาน เชื่อฟัง และใจเย็น ชอบฟังและอ่านหนังสือนิทาน สามารถทำหลายอย่างได้ด้วยตนเอง มีความคล่องแคล่ว คิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงได้ดี คอยช่วยเหลือเพื่อนคนอื่น ๆ เสมอ สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี แต่ไม่ค่อยกล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็น	กล้าพูดและแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ช่วงแรกติดพูดคำว่า 'ไม่รู้' หรือ 'แบบไหนก็ได้' ไม่ค่อยกล้าตัดสินใจหรือมั่นใจในความคิดของตนเอง ระยะหลังกล้าตัดสินใจและมั่นใจในความคิดของตัวเองมากขึ้น กล้าพูดคำว่าชอบ/ไม่ชอบ จากเดิมที่ตอบเฉพาะคำว่า 'ไม่รู้'	

14	เอ็น	12	สนใจกิจกรรม แต่ไม่ชอบทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ทำตัวเลียนแบบผู้ใหญ่ แยกตนเองออกจากเพื่อนวัยเดียวกัน ต้องการให้ดูแลเป็นพิเศษ ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ บางครั้งแอบแกล้งเพื่อนและไม่ยอมรับความหลากหลาย	เปิดใจให้กลุ่มเพื่อนมากขึ้น สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี แม้บางครั้งจะแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนบางครั้งในสิ่งที่เพื่อนไม่รู้ มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมและเล่นกับเพื่อนคนอื่น ๆ รวมถึงแบ่งปันของเล่นของตนแก่เพื่อน ๆ จากที่ไม่เคยแบ่ง	อยู่ในพื้นที่และมีควมสนใจกิจกรรม เพียงแต่ไม่เข้าร่วมกับเพื่อนด้วยนิสัยและความต้องการส่วนตัว เช่น ต้องการทำกิจกรรมร่วมกับผู้จัดทำโครงการเท่านั้น
15	โอ	13	ไม่สนใจทำกิจกรรมและอ่านหนังสือนิทาน มีอารมณ์รุนแรง บางครั้งและมีพฤติกรรมในการข่มผู้อื่น ที่อายุน้อยกว่า เนื่องจากอายุมากที่สุดในกลุ่ม แต่หลังจากที่เปิดใจเข้าร่วมกิจกรรม เชื่อฟังและใจเย็นมากขึ้น คอยช่วยเหลือผู้จัดทำโครงการเป็นอย่างดี สนใจทำกิจกรรมมากขึ้น แต่ยังคงไม่ชอบฟังหนังสือนิทานร่วมกับผู้อื่น ชอบนั่งอ่านคนเดียว จดจ่อและมีสมาธิบางครั้ง สิ่งเร้ารอบตัวสามารถกระตุ้นอารมณ์และดึงดูดความสนใจได้ง่าย	สนใจทำกิจกรรมและมีความต้องการทำร่วมกับเพื่อนบางกลุ่ม สนใจและใคร่รู้กิจกรรมที่ตนไม่ได้เข้าร่วมทั้งก่อนและหลัง มีความต้องการที่จะทำกิจกรรมสร้างสรรค์ย้อนหลัง แสดงถึงความสนใจเป็นอย่างมาก แต่มีข้อจำกัดในการมาเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ	เข้าร่วมกิจกรรมต่อเนื่องเพียง 2 ครั้ง

หมายเหตุ ใช้นามสมมติ เพื่อปกป้องสิทธิเด็ก

จากการบันทึกพฤติกรรม ความสนใจ และความต้องการของเด็กในชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยการสังเกตและสอบถามเด็กในชุมชนที่เข้ามาใช้บริการพื้นที่สวนสาธารณะ ทราบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ เด็กไม่เข้าใจรูปแบบการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมอะไร ทำเพื่ออะไร และพวกเขาจะได้อะไร แม้ว่าผู้จัดทำโครงการแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมสร้างสรรค์แล้ว เด็กส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อหนังสือนิทานและกิจกรรมสร้างสรรค์ เนื่องจากไม่คุ้นเคยและไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย จึงปฏิเสธก่อนที่จะได้ทดลองทำ

ดังนั้นผู้จัดทำโครงการจึงชักชวนให้เด็ก ๆ ทดลองทำกิจกรรมง่าย ๆ คือการทำภาพพิมพ์สีจากดอกไม้ที่หาได้จากรอบตัวก่อนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคย กระตุ้นความต้องการ และความอยากรู้อยากเห็นของเด็กในการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของตน โดยใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งผลลัพธ์ของกิจกรรมข้างต้นเป็นไปได้ด้วยดี เด็กส่วนใหญ่สนใจและชื่นชอบการทำกิจกรรมที่สามารถหาวัสดุอุปกรณ์ได้จากรอบตัว เกิดความอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจ และความต้องการในการทดลองทำกิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ รวมถึงสนใจหนังสือที่ผู้จัดทำโครงการนำไปอ่านให้ฟัง เริ่มมีเจตคติที่ดีต่อหนังสือ เพราะชอบหนังสือที่มีรูปแบบสวยงามและมีเทคนิคแปลกใหม่ ซึ่งตรงตามความสนใจของเด็กในชุมชน จึงเกิดการต่อยอดและพัฒนาสู่ความต้องการเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ ต่อไป

แม้ว่าเด็กส่วนใหญ่มีอารมณ์รุนแรง สิ่งเร้ารอบตัวสามารถกระตุ้นอารมณ์ และดึงดูดความสนใจได้ง่าย แต่หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ประมาณ 2-3 ครั้ง กิจกรรมสร้างสรรค์ช่วยทำให้เด็กมีสมาธิและจดจ่อมากขึ้น จากที่สิ่งเร้ารอบตัว เช่น เพื่อน สื่อ และเกมออนไลน์สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้ แต่เด็กเริ่มไม่สนใจและมีสมาธิมากขึ้น มีอารมณ์ที่มั่นคงและนิ่งมากกว่าทุกครั้ง ใช้คำพูดที่เป็นเหตุและผล กล้าแสดงออกกล้าคิด เรียนรู้ และเริ่มเข้าใจตนเองมากขึ้นว่ามีความต้องการอย่างไร สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นได้ดีมากขึ้น จากบางคนที่ไม่ยอมทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน มีการปรับตัวและยอมรับความหลากหลาย เปิดใจให้เพื่อนคนอื่น ๆ และร่วมทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

1.2 ตารางระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง										
ลำดับ	ชื่อ	อายุ	วันที่จัดกิจกรรมเดือนมีนาคม - เมษายน พ.ศ. 2566							หมายเหตุ การไม่เข้าร่วม กิจกรรม
			11 มี.ค.	12 มี.ค.	18 มี.ค.	19 มี.ค.	8 เม.ย.	9 เม.ย.	10 เม.ย.	
1	เอ	7	/	/	/	-	-	-	-	ไม่ทราบ
2	บี	8	-	-	-	/	-	-	-	อยู่ในพื้นที่กิจกรรม แต่ไม่เข้าร่วม เนื่องจากต้องการ การดูแลอย่างใกล้ชิด แต่ผู้จัดทำโครงการ ไม่สามารถดูแลอย่าง เจาะจงได้
3	ซี	8	/	/	_*	/	_*	/	/	ไปธุระกับผู้ปกครอง
4	ดี	8	/	/	_*	_*	/	/	/	ไปธุระกับผู้ปกครอง
5	อี	8	/	/	_*	_*	_*	_*	_*	ข้อจำกัดเรื่อง ครอบครัว
6	เอฟ	8	-	-	/	/	_*	_*	_*	ข้อจำกัดเรื่อง ครอบครัว
7	จี	9	/	-	_*	-	/	-	/	ไปธุระกับผู้ปกครอง
8	เอช	9	-	-	/	/	_*	_*	_*	ข้อจำกัดเรื่อง ครอบครัว
9	ไอ	9	/	/	_*	_*	_*	_*	_*	ผู้ปกครองไม่ว่างมา รับ/ส่ง
10	เจ	10	_*	/	/	_*	_*	_*	_*	บวชเณร
11	เค	10	/	_*	-	-	/	/	_*	ไปธุระกับผู้ปกครอง
12	แอล	11	/	/	/	_*	_*	_*	_*	ช่วยครอบครัวดูแล น้อง

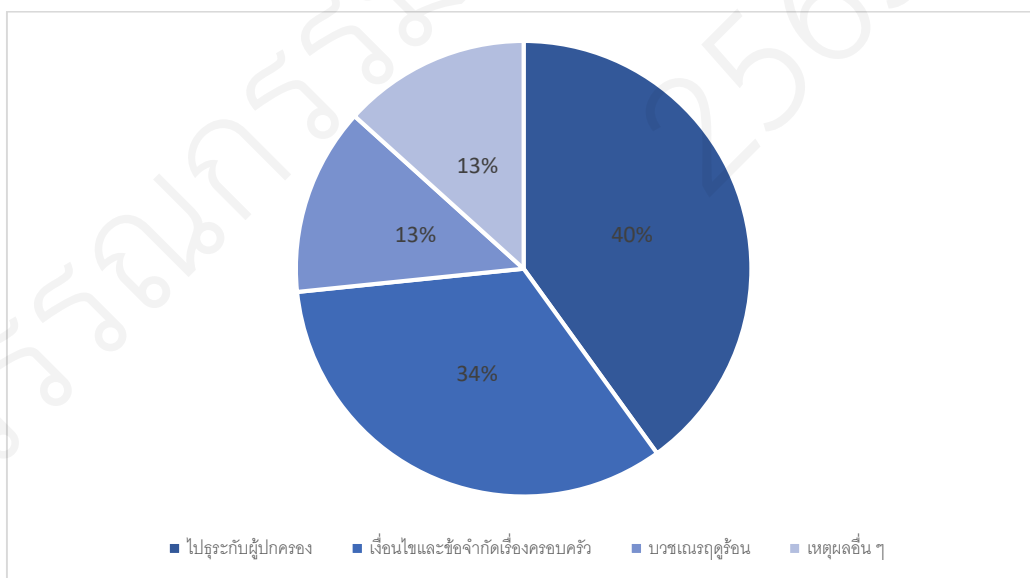
13	เอ็ม	12	-*	/	/	/	-*	/	/	ไปธุระกับผู้ปกครอง
14	เอ็น	12	-	/	-	/	/	/	-*	ไปธุระกับผู้ปกครอง
15	โอ	13	-	-	/	/	-*	-*	-*	บวชเณร

หมายเหตุ ใช้นามสมมติ เพื่อปกป้องสิทธิเด็ก

ความหมายของสัญลักษณ์

- / หมายถึง เข้าร่วมกิจกรรม
- หมายถึง ไม่เข้าร่วมกิจกรรม
- * หมายถึง ไม่เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากมีเหตุจำเป็น

จากการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ของเด็กในชุมชนจำนวน 15 คน ทราบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่เด็กไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องมากที่สุด คือ ร้อยละ 40 ต้องไปธุระกับผู้ปกครอง ร้อยละ 34 มีเงื่อนไขและข้อจำกัดเรื่องครอบครัว เช่น ผู้ปกครองให้อยู่ช่วยทำงานบ้าน หรือต้องช่วยเลี้ยงน้อง ร้อยละ 13 บวชเณรดูร้อน เนื่องจากผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแล จึงใช้ศาสนาเป็นสิ่งที่ช่วยสั่งสอน ยึดเหนี่ยวให้เด็กประพฤติตัวดีตามแบบอย่างสังคม และร้อยละ 13 เหตุผลอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อจำกัดและเงื่อนไขไปตามสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ได้เป็นเพราะเด็กไม่สนใจหรือไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเด็กส่วนใหญ่จะแจ้งผู้จัดทำโครงการเสมอหากจะไม่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยเหตุผลข้างต้น

ภาพแผนภูมิวงกลมแสดงร้อยละของเงื่อนไขและข้อจำกัดที่มีผลต่อการมาเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ของเด็กในชุมชน

1.3 ความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของเด็กในชุมชน

ความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของเด็กในชุมชน				
ลำดับ	ชื่อ	อายุ	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	หลังเข้าร่วมกิจกรรม
1	เอ	7	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี แต่ไม่ค่อยพูด	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
2	บี	8	สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน ชอบเล่นสนุกมากกว่าการนั่งทำกิจกรรมกับเพื่อน	สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ยังคงต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด
3	ซี	8	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ บางครั้งต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด มีอารมณ์อ่อนไหวเรื่องความหลากหลายทางเชื้อชาติ บางครั้งไม่ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน ชอบแกล้งเพื่อนที่อายุน้อยกว่า	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดีมากขึ้น บางครั้งยังชอบแกล้งเพื่อน
4	ดี	8	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ชอบชวนเพื่อน ๆ ทำกิจกรรม
5	อี	8	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	ไม่สามารถสรุปได้เนื่องจากมาเพียง 2 ครั้ง
6	เอฟ	8	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	ไม่สามารถสรุปได้เนื่องจากมาเพียง 2 ครั้ง

7	จี	9	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี บางครั้งต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
8	เอช	9	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	ไม่สามารถสรุปได้เนื่องจากมาเพียง 2 ครั้ง
9	ไอ	9	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี บางครั้งต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	ไม่สามารถสรุปได้เนื่องจากมาเพียง 2 ครั้ง
10	เจ	10	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ บางครั้งต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด และไม่ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดีมากขึ้น บางครั้งยังชอบแกล้งเพื่อน
11	เค	10	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ บางครั้งต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดีมากขึ้น
12	แอล	11	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
13	เอ็ม	12	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

14	เอ็น	12	สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน บางครั้งชอบแกล้งเพื่อนด้วยคำพูดและการกระทำ	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น เริ่มเปิดใจและยอมรับความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน ไม่ค่อยแกล้งเพื่อน แต่ยังคงใช้คำพูดบางอย่างที่ทำให้เพื่อนรู้สึกไม่ดี
15	โอ	13	สามารถอยู่และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ บางครั้งต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด บางครั้งไม่ยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของกลุ่มเพื่อน	ไม่สามารถสรุปได้เนื่องจากมาเพียง 2 ครั้ง

หมายเหตุ ใช้นามสมมติ เพื่อปกป้องสิทธิเด็ก

จากการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ 7 ครั้ง เด็กส่วนใหญ่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ดีขึ้น จากเดิมที่ไม่ยอมนั่งข้างกัน หรือไม่เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่มักจะทะเลาะกันบ่อยครั้ง เพราะเด็กส่วนใหญ่อารมณ์รุนแรงและไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ จึงทำให้บางครั้งเกิดการทะเลาะขณะร่วมกิจกรรม แต่เมื่อผ่านการทำกิจกรรมประมาณ 2-4 ครั้ง เด็กบางคนเริ่มจดจ่อและมีสมาธิมากขึ้น ทำให้ไม่ค่อยตามการกระตุ้นอารมณ์ด้านลบจากเพื่อนคนอื่น ๆ เมื่อเด็กรู้ว่าเพื่อนไม่สนใจและไม่ต้องการทะเลาะด้วยอารมณ์ที่รุนแรง ทำให้เด็กค่อย ๆ หยุดและเลิกทำพฤติกรรมชวนทะเลาะ หลังจากนั้นเด็กส่วนใหญ่จึงอยู่ด้วยกันได้ดีมากขึ้น และเปิดใจเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยการทำกิจกรรมทำให้เด็กเกิดการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิด ช่วยเหลือ และแบ่งปันกัน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ยอมรับความหลากหลายได้ดีขึ้น และพัฒนาสู่การปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมเพื่อนได้ แม้ว่าเด็กส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีอารมณ์ที่รุนแรงและทะเลาะเป็นบางครั้ง แต่สิ่งที่เห็นได้ชัด คือ เมื่อเกิดการทะเลาะ เด็กสามารถแก้ปัญหาและเข้าใจกันได้ไวมากกว่าเดิม

ตารางสรุปผลโครงการ

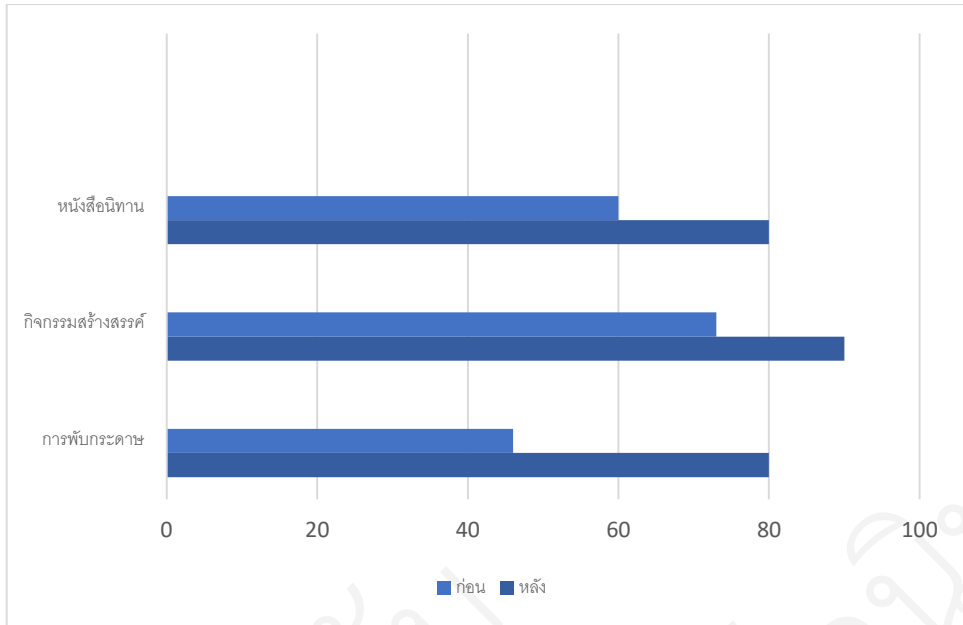
สรุปผลโครงการชุมชนฟรีสะเป็ด				
รูปแบบกิจกรรม	สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	ความสนใจต่อกิจกรรม (คิดเป็นร้อยละ)	
			ก่อน	หลัง
1. หนังสือนิทาน	เนื่องจากเด็กในชุมชนส่วนใหญ่บอกว่า ไม่ชอบอ่านหนังสือ อ่านหนังสือไม่คล่อง และไม่มีหนังสือที่น่าสนใจ ทำให้ไม่มีความต้องการในการอ่านหนังสือ ผู้จัดทำโครงการจึงทดลองนำหนังสือที่มีภาพสวยงาม ตัวอักษรน้อยยให้เด็ก ๆ เปิดดู สรุปว่า เด็กหลายคนชอบหนังสือที่มีภาพสวยงาม เพียงแต่ว่ามีทัศนคติที่ปิดกั้นตัวเองจากหนังสือและการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้อย่างมีเงื่อนไข เช่น ครอบครัว ดังนั้นผู้จัดทำโครงการจึงต้องการนำหนังสือเข้าสู่เด็กในพื้นที่สาธารณะของชุมชน เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและโอกาสการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านหนังสือสำหรับเด็กที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีความเหมาะสมตรงตามความต้องการ	เด็กส่วนใหญ่ 80 % มีความสนใจและต้องการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้นหากเทียบกับระยะแรกที่ปฏิเสธการอ่านหนังสือ โดยผ่านการสอบถามความต้องการของเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 15 คน และการสังเกตพฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรม สรุปได้ว่า หลังจากที่ผู้จัดทำโครงการอ่านหนังสือ 2 เรื่องแรกให้เด็กฟัง(เรื่องความลับของต้นไม้เปิดและนกฮูกที่ไม่เคยบิน) เด็กมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับหนังสือเป็นอย่างดี มีความต้องการให้ผู้จัดทำโครงการนำหนังสือนิทานเรื่องอื่น ๆ มาเพิ่ม และต้องการอ่านด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าบางคำจะอ่านไม่คล่อง แต่เด็กหลายคนมีความกระตือรือร้นที่จะให้สอนอ่าน ซึ่งประเภทของหนังสือที่เด็กชอบมากที่สุด คือหนังสือที่เป็นคำกลอน และมีภาพสวยงาม	60	80

<p>2. กิจกรรม สร้างสรรค์</p>	<p>เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่มีเวลาว่างจะออกมารวมตัวเล่นกันในพื้นที่สาธารณะของชุมชน แต่เป็นเพียงลานกว้างสำหรับวิ่งเล่น เตะบอล หรือปั่นจักรยานเท่านั้น ผู้จัดทำโครงการจึงต้องการนำกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กในชุมชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมถึงเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ซึ่งรูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จัดขึ้นจะเป็นไปตามความต้องการ และเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของเด็กในพื้นที่อย่างเหมาะสม เพราะผู้จัดทำโครงการต้องการสร้างสรรค์กิจกรรมและการเรียนรู้ตามความสนใจและเด็กสามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด</p>	<p>เด็กส่วนใหญ่มีความสนใจและต้องการทำกิจกรรมสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับตัว เพื่อเข้าร่วมกับผู้อื่นได้ดีมากขึ้น เด็กส่วนใหญ่ชอบทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถหาวัสดุอุปกรณ์ได้จากสิ่งของรอบตัว มีความสนใจใคร่รู้ในสิ่งที่ไม่รู้จักและไม่เคยทำ เมื่อทำกิจกรรมสร้างสรรค์สำเร็จ เด็กส่วนใหญ่เกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง และมีความต้องการในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป กล้าลงมือทำมากขึ้นเมื่อได้รับคำชม และเชื่อมั่นความสามารถของตนเอง จากเดิมที่มักจะบอกว่า ทำไม่ได้ หรือทำไม่สวย ซึ่งกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เด็กส่วนใหญ่ชอบมากที่สุด คือปั้นดินทำพวงกุญแจและปลูกต้นไม้</p>	<p>73</p>	<p>90</p>
<p>3. การพับกระดาษ</p>	<p>เนื่องจากเด็กในชุมชนส่วนใหญ่มีอารมณ์ที่รุนแรง อ่อนไหว และสามารถกระตุ้นจากสิ่งรอบตัวได้ง่าย เช่น เพื่อน สภาพแวดล้อม ทำให้เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมหรืออยู่รวมกันจำนวนมาก เด็กบางคนจะขาดสมาธิ และจดจ่อได้เพียงระยะสั้น ผู้จัดทำโครงการจึงเลือกกิจกรรมการพับกระดาษ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันจากหนังสือสอนพับกระดาษให้เด็ก ๆ ทุกคนได้ทำร่วมกันก่อนหรือหลัง</p>	<p>การพับกระดาษทั้งก่อนและหลังการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ช่วยให้เด็กส่วนใหญ่จดจ่อและมีสมาธิมากขึ้น เนื่องจากต้องตั้งใจศึกษาและพับด้วยตนเอง ซึ่งทุกคนมีความสนใจและต้องการทำให้สำเร็จระยะแรกเมื่อเริ่มกิจกรรมเด็กส่วนใหญ่ไม่ค่อยขำนาญการพับกระดาษตามที่หนังสือสอน เนื่องจากไม่เข้าใจทิศทางและรูปแบบการพับ เพราะไม่คุ้นเคยมาก่อน ทำให้เกิดความสับสนและใช้เวลาค่อนข้าง</p>	<p>46</p>	<p>80</p>

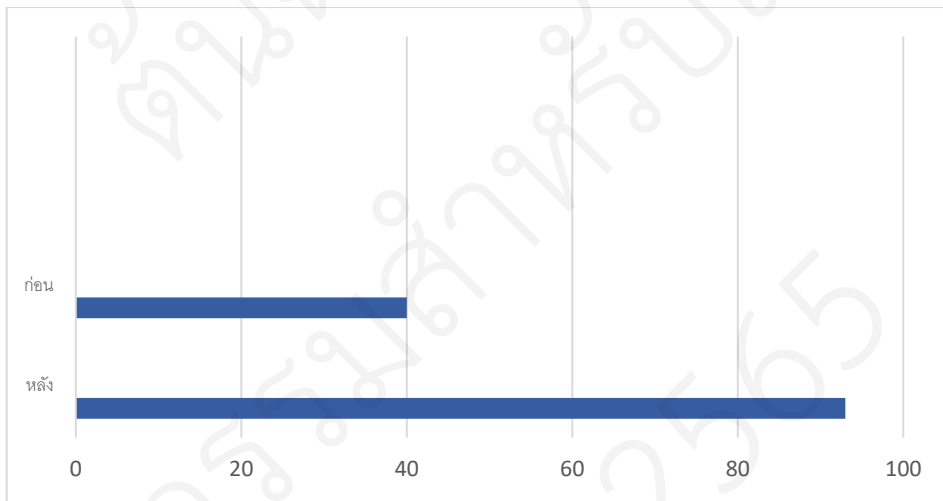
	<p>ทำกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสมาธิ และการจดจ่อก่อนเริ่มกิจกรรม หรือให้เด็กได้สงบมากขึ้นหลังทำกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยการทำก่อนหรือหลังขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามสถานการณ์ที่ประเมินโดยผู้จัดทำโครงการ</p>	<p>นานในการพับ และเด็กจะตกใจเมื่อตนทำผิดพลาด แต่เมื่อทำกิจกรรมผ่านไปประมาณ 2-3 ครั้ง เด็ก 80% มีความเข้าใจและสามารถพับตามหนังสือได้ดีและชำนาญมากขึ้น ไม่ตกใจเมื่อตนทำผิดพลาด สามารถแก้ไขและดำเนินกิจกรรมได้ด้วยตนเอง ซึ่งเด็กมีความเข้าใจในรูปแบบของกิจกรรม และจดจ่อ มีสมาธิมากขึ้นกว่าระยะแรก</p>		
--	---	--	--	--

จากการสอบถามความสนใจต่อกิจกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการสอบถามความต้องการต่อกิจกรรมที่ผู้จัดโครงการเคยสรุปข้อมูลไว้ข้างต้นว่า เด็กในชุมชน 15 คน ก่อนเข้าร่วมร้อยละ 40 ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ แม้ว่าจะมีความสนใจกิจกรรมบางอย่างก็ตาม เช่น เด็กคนหนึ่งบอกว่า สนใจหนังสือนิทาน เพราะภาพและสีสดใสสวยงาม แต่ไม่มีความต้องการอ่าน เพราะอ่านหนังสือไม่คล่อง ต้องการวิ่งเล่น หรือใช้งานโทรศัพท์มากกว่า เด็กอีกคนบอกว่า ชอบและสนใจกิจกรรมสร้างสรรค์บางประเภท แต่ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมการวาดรูป ระบายสี ซึ่งตนวาดรูปไม่สวย จึงไม่อยากทำ

สรุปได้ว่า ความสนใจและความต้องการของเด็กในชุมชนไม่ได้ไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีเงื่อนไขและข้อจำกัดบางอย่าง เช่น ความสามารถของเด็ก ทักษะคิดจากผู้อื่นที่ส่งผลต่อความคิดของเด็ก รวมถึงความน่าสนใจของกิจกรรม แต่หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 2 ครั้ง เด็กร้อยละ 93 มีความต้องการที่จะทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ทราบได้จากการมาทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องหากไม่ติดธุระ และมีการสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดในแต่ละสัปดาห์ บางคนแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมว่า ชอบ หรือไม่ชอบ และอยากทดลองทำกิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทอื่น ๆ แสดงให้เห็นทราบถึงความสนใจใคร่รู้ในการทำกิจกรรมที่เพิ่มมากขึ้นจากเดิม

ภาพแผนภูมิแสดงร้อยละของความสนใจก่อนและหลังต่อกิจกรรมสร้างสรรค์

ภาพแผนภูมิแสดงร้อยละของความต้อการก่อนและหลังต่อกิจกรรมสร้างสรรค์

อภิปรายผล

จากการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ทั้งสิ้น 7 ครั้ง ร่วมกับเด็กทั้งหมด 15 คน สรุปได้ว่า เด็กส่วนใหญ่มีความสนใจและมีความต้องการในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านการทำกิจกรรมสร้างสรรค์และการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น เพียงแต่ว่าไม่มีโอกาสได้ทดลองทำกิจกรรมที่หลากหลาย จึงไม่รู้จักความต้องการที่แท้จริงของตนว่า ชอบหรือไม่ชอบกิจกรรมรูปแบบใด โดยกิจกรรมบางอย่างไม่ตรงตามความสนใจและความสามารถของเด็ก เด็กจึงปฏิเสธตามความเคยชิน รวมถึงการอ่านหนังสือรูปแบบอื่น ๆ นอกจากหนังสือเรียน ซึ่งเด็กคุ้นเคยเฉพาะหนังสือที่มีตัวอักษรจำนวนมาก ทั้งยังเกิดการโดนบังคับให้อ่านหนังสือที่ตนไม่ได้สนใจ ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อหนังสือประเภทอื่นร่วมด้วย ผู้จัดทำโครงการทราบถึงปัญหาและความต้องการของเด็กในชุมชน จึงนำมาปรับและแก้ไขให้เหมาะสมตามความต้องการและความสนใจของเด็กเอง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ก่อนนำไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ

โดยมีเกณฑ์การออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์สัมพันธ์ตามคุณลักษณะ 6 ประการของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยที่ช่วยทำให้เด็กประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 ได้ผลสรุปดังนี้

1. ความเป็นผู้นำ (Leadership)

เด็กบางคนมีความเป็นผู้นำมากขึ้นหากตนมีความรู้และความสามารถมากกว่าเพื่อน ซึ่งจะคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำคนอื่น ๆ ช่วยรวบรวมและเรียกเพื่อน ๆ ให้มาเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง หากเกิดปัญหาที่ไม่สามารถตกลงร่วมกันได้ เช่น การโหวตในกิจกรรมพับกระดาษ เด็กบางคนจะเป็นผู้นำในการพูดคุยและหาข้อตกลงกับเพื่อน เพื่อหาทางแก้ปัญหาและท้ายที่สุดทุกคนสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ สภาวะความเป็นผู้นำของเด็กในชุมชนมักจะเกิดในกิจกรรมพับกระดาษ และช่วงก่อนหรือหลังทำกิจกรรม ซึ่งจะคอยรวบรวมเพื่อน ๆ ให้อยู่รวมกลุ่มกัน และช่วยกันเก็บของหลังทำกิจกรรมเสร็จ ต่างจากช่วงแรกที่ไม่มีใครกล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็นมากนัก

2. ความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความยืดหยุ่น (Adaptability)

เด็กหลายคนสามารถปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยืดหยุ่นได้ดีมากขึ้น ช่วงแรกเด็กแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม บางคนสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ แต่บางคนไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนกลุ่มใหญ่ได้ ทำให้เกิดพฤติกรรมและการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม ไม่มีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ ดังนั้นจึงต้องมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน เมื่อเด็กเริ่มเปิดใจและเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม

ยืดหยุ่นความคิดของตนมากขึ้น เช่น วิธีการพูด การเข้าหา ทำให้ค่อย ๆ เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีมากขึ้นจากเดิมที่มักจะทะเลาะกัน และไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้

3. ความอดทน พยายามในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของตนเอง (Persistence/grit)

ระยะแรกของการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ เด็กส่วนใหญ่มักเกิดความท้อแท้เมื่อตนไม่สามารถทำงานบางอย่างได้เหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ เช่น ตัดกระดาษไม่ตรง ไม่เข้าใจทิศทางการพับ หรือการปั้นดินขึ้นรูปทรงไม่ได้ เด็กส่วนใหญ่จะเลิกทำและขอให้ผู้จัดทำโครงการช่วยทำให้ทันที ผู้จัดทำโครงการจึงต้องให้กำลังใจและสร้างทัศนคติที่ดีแก่เด็กเกี่ยวกับทักษะความสามารถของแต่ละคน ซึ่งเด็กส่วนใหญ่ไม่มั่นใจในตนเอง ทำให้ไม่มีความอดทนและท้อแท้ต่องานได้ง่าย แม้ว่าจะต้องการทำให้สำเร็จก็ตาม แต่เมื่อให้กำลังใจและเรียนรู้ความผิดพลาด รวมถึงการแก้ไขปัญหาไปพร้อมกับเพื่อน ทำให้เด็กมีความอดทนและพยายามแก้ไขด้วยตนเองมากขึ้น เมื่อแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ เด็กเกิดความภูมิใจในตนเอง ทราบได้จากการที่ระยะหลังเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในกิจกรรม เด็กจะพยายามแก้ปัญหาและทำให้งานสำเร็จด้วยตนเอง

4. การริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง (Initiative)

เด็กส่วนใหญ่มักจะริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองหากคิดว่าตนมีทักษะและความสามารถที่ทำได้ แต่บางคนยังคงไม่กล้าลงมือปฏิบัติและมักจะเป็นผู้ตามมากกว่า ซึ่งส่วนใหญ่การริเริ่มของเด็กจะเป็นการกล้าแสดงความคิดเห็นมากกว่าการลงมือปฏิบัติ เนื่องจากการทำกิจกรรมบางอย่างมีเงื่อนไขและข้อจำกัด เด็กจึงสอบถามและขออนุญาตก่อน ซึ่งกิจกรรมการสร้างสรรค์ที่เด็กคุ้นเคย เช่น การทำงานประดิษฐ์ หรือการทำชั้นวางหนังสือจากกล่องลัง เมื่อเด็กรู้ขั้นตอนการทำงาน เด็กจะริเริ่มวางแผนและทำด้วยตนเองทันที ซึ่งมีผู้จัดทำโครงการคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติม ต่างจากระยะแรกที่ไม่กล้าเริ่มลงมือปฏิบัติ

5. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity)

เด็กส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์มีความอยากรู้อยากเห็นตลอดเวลาเมื่อทำกิจกรรมเนื่องจากกิจกรรมบางอย่างใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เด็กไม่เคยทำมาก่อน ทำให้เกิดความสงสัยและต้องการรู้ เช่น เด็กไม่เคยปั้นดินเยื่อกระดาษมาก่อน จึงสอบถามผู้จัดทำโครงการเกี่ยวกับดินเยื่อกระดาษว่า ทำมาจากอะไร ใช้งานอย่างไร และต่างจากดินธรรมชาติหรือไม่ นอกจากนี้ยังสงสัยความรู้บางอย่างที่มาจากหนังสือนิทานที่นำไปอ่านให้ฟัง เช่น เรื่องนกฮูกที่ไม่เคยบิน เนื่องจากเนื้อหาในหนังสือเป็นเรื่องแฟนตาซี ไม่สมจริง เด็กส่วนใหญ่จึงถกกันเรื่องพฤติกรรมที่แท้จริงของนกฮูก และมีความสงสัยใคร่รู้ถึงสัตว์ชนิดอื่น ๆ เพิ่มเติม รวมถึงความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับวิธีการพับกระดาษจากผู้คิดค้นวิธีพับว่า ทำไมถึงสามารถทำได้ ต่างจากระยะแรกที่เด็กส่วนใหญ่ไม่ค่อยถามและแสดงความคิดเห็นกับผู้จัดทำโครงการ

6. ความตระหนักรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (social and culture awareness)

ก่อนเริ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ เด็กบางคนไม่ยอมรับความแตกต่างของเพื่อน เนื่องจากมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ทำให้ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม แม้ว่าจะอยากเข้าร่วมก็ตาม ระยะเวลาเด็กปฏิเสธการทำกิจกรรมทุกประเภทร่วมกับเพื่อน ๆ และมีความต้องการที่จะทำกิจกรรมภายหลังร่วมกับผู้จัดทำโครงการเท่านั้น แต่ผู้จัดทำโครงการชี้แจงถึงเงื่อนไขการเข้าร่วมกิจกรรมว่า ทุกคนต้องเข้าร่วมพร้อมกันและทำร่วมกัน ไม่สามารถสอนคนใดคนหนึ่งได้เท่านั้น ซึ่งเด็กเข้าใจและยังคงยืนยันที่จะไม่ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน แม้จะอยู่ในพื้นที่ของการทำกิจกรรมก็ตาม ทำให้เด็กบางคนรับรู้ถึงความแตกต่างของตนและพฤติกรรมบางอย่างที่เพื่อนแสดงออก จึงมีการโต้ตอบพฤติกรรมบางอย่างกลับไป เช่น ต่างคนต่างไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน แต่ถึงเช่นนั้นเมื่อเด็กส่วนใหญ่เริ่มทำกิจกรรมเสร็จ เด็กบางคนจะเริ่มขอเข้ามาทำกิจกรรมในตอนท้าย เพราะคนไม่เยาะเท่าระยะแรก

ภายหลังเมื่อเด็กมีความอยากทำกิจกรรมมากกว่าความรู้สึกของการไม่ยอมรับเพื่อน จึงขอเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ระยะเวลาเด็กไม่คุยกัน แต่เพื่อนรอบตัวมักจะมีเรื่องพูดคุย ทำให้บางครั้งเด็กเปิดใจและต้องการเล่นกับเพื่อนมากขึ้น รวมถึงการทำกิจกรรมบางอย่างที่ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ทำให้เด็กได้เริ่มคุยกันผ่านการทำกิจกรรม จนพัฒนาไปสู่การพูดคุยเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องเล่น การเลี้ยงปลา การปั่นจักรยานท้ายที่สุดเมื่อทำกิจกรรมเสร็จเด็กส่วนใหญ่จะชวนกันเล่นกลางแจ้งต่อ หลังจากนั้นเมื่อมาทำกิจกรรมร่วมกันเด็กจึงเปิดใจมากขึ้น แม้ว่าจะไม่มากและยังคงทะเลาะกันบางครั้ง แต่ถือว่าเด็กยอมรับกันและกันและมีบทสนทนาร่วมกันมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม

รูปแบบในการจัดกิจกรรม

รูปแบบของกิจกรรมสร้างสรรค์ยึดถือตามแนวคิดและข้อสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทาง DIR (Developmental Individual-Relationship based Model)/Floortime และปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามพัฒนาการ ศักยภาพ ความสนใจ และความต้องการของเด็กในชุมชน ผ่านการสังเกต สอบถาม และใช้เวลาอยู่ร่วมกันกับเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งก่อนและหลัง จากนั้นคิดและวางแผนพัฒนารูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมตามพัฒนาการและวิถีชีวิต โดยปรับเปลี่ยนไปตามแต่ละสัปดาห์ เช่น อ่านหนังสือ นิทาน บันทึกร่างกาย พับกระดาษ ปลูกต้นไม้ เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างเจตคติที่ดี และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมผ่านการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายรูปแบบ

สถานที่จัดโครงการ

สวนสาธารณะ (Reconnection Park) เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่สาธารณะที่เด็กมาใช้บริการเป็นประจำ เป็นพื้นที่ลานกว้าง โล่ง อากาศถ่ายเท แสงแดดส่องทั่วบริเวณ มีความเหมาะสมตามความต้องการของเด็กในวัยนั้น ซึ่งเป็นไปพัฒนาการของเด็กที่ต้องการพื้นที่ในการวิ่งเล่นและเรียนรู้ เมื่อเด็กได้อยู่ในพื้นที่ที่สบาย ทำให้เป็นผลดีต่อการเรียนรู้และเปิดใจรับสิ่งใหม่ ๆ มากขึ้น การสร้างพื้นที่การเรียนรู้ด้วยการนั่งเสื่อ เพื่อทำกิจกรรม เด็กมีความผ่อนคลายและเป็นตัวเองสูง ทำให้กล้าพูด กล้าแสดงออกมากขึ้น พัฒนาสู่การใส่ใจและวางใจร่วมกัน ตรงกับข้อสำคัญของ DIR (Developmental Individual-Relationship based Model)/Floortime ที่ประกอบไปด้วยความรู้สึกที่อบอุ่น ปลอดภัย ไว้เนื้อเชื่อใจ เข้าอกเข้าใจ และให้เกียรติซึ่งกันและกันระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กอย่างเต็มเปี่ยม (สำโรงการแพทย์. 2563: ออนไลน์)

ระยะเวลา

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ 2 ครั้ง/สัปดาห์ ประมาณ 2-3 ชั่วโมง/ครั้ง มีความเหมาะสมเนื่องจากไม่น้อยเกินไปสำหรับการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มกิจกรรมและระหว่างทำกิจกรรม รวมถึงไม่มากเกินไปที่อาจจะสร้างความรู้สึกรำคาญแก่เด็ก นอกจากนี้ยังมีเวลาพักประมาณ 10-15 นาที เพื่อให้เด็กรู้สึกผ่อนคลายมากขึ้น แต่ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 7 ครั้งในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ อาจจะน้อยเกินไปสำหรับการสังเกตและประเมินพฤติกรรมของเด็กในชุมชน แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดของเด็กและผู้จัดทำโครงการทำให้ทำได้เพียง 7 ครั้ง

ผู้จัดกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ มีผู้จัดหัวหน้าโครงการ 1 คน ผู้ช่วย 3 คน คือ 1. กัญญลักษณ์ สมพงษ์ ชัยกุล 2. จิรพิชญ์ จันทิก 3. ศิริเพชร วิมูลชาติ โดยผู้จัดทำโครงการผู้เป็นหัวหน้าโครงการดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองเป็นหลัก และผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 15 คน ซึ่งแต่ละครั้งของการจัดกิจกรรมมีจำนวนเด็กแตกต่างกัน เฉลี่ยมีเด็กประมาณ 7 คนต่อการทำกิจกรรมหนึ่งครั้ง ซึ่งผู้จัดทำโครงการเป็นผู้ดำเนินการสอนเป็นหลัก คอยสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการเข้าร่วม รวมถึงแก้ปัญหาเฉพาะหน้าขณะดำเนินกิจกรรม โดยมีผู้ช่วย 1 คน/ครั้ง เพื่อช่วยสอนและถ่ายภาพ เพื่อบันทึกการทำกิจกรรม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าจำนวนของผู้ดำเนินกิจกรรมไม่เหมาะสมกับจำนวนของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากน้อยเกินไป ทำให้บางครั้งไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง และต้องทำหลายหน้าที่ในเวลาเดียวกัน แต่ถึงอย่างนั้นกิจกรรมสร้างสรรค์สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีทุกครั้ง เพราะเด็กส่วนใหญ่แม้จะทะเลาะกันจากอารมณ์ที่รุนแรง แต่พื้นฐานจิตใจค่อนข้างเชื่อฟังผู้จัดกิจกรรม และให้ความร่วมมือดีขึ้นเรื่อย ๆ รวมถึงมีเด็กบางคนที่สามารถช่วยดูแลเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ จึงช่วยลดอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

มีข้อจำกัดของผู้จัดทำโครงการและผู้เข้าร่วมโครงการ จึงทำได้เพียง 7 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 21 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมกับก่อนหน้าดำเนินกิจกรรมที่ผู้จัดทำโครงการอยู่ร่วมกับเด็ก 3 ครั้ง รวมทั้งสิ้นประมาณ 10 ชั่วโมง เนื่องจากเป็นช่วงเทศกาลและใกล้วันเปิดภาคเรียนของเด็ก รวมถึงมีการเข้าร่วมพิธีบวชภาคฤดูร้อน ทำให้ระยะหลังเด็กบางคนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนั้นการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ 7 ครั้ง อาจจะน้อยเกินไปสำหรับการสังเกตและประเมินพฤติกรรมของเด็กในชุมชน และผู้จัดทำโครงการมีระยะเวลาจำกัดในการทำโครงการ ทำให้ไม่สามารถเพิ่มระยะเวลาและติดตามผลในระยะยาวได้

เงื่อนไขและข้อจำกัดของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เด็กส่วนใหญ่ที่มาเข้าร่วมกิจกรรมมีเงื่อนไขและข้อจำกัดเรื่องครอบครัว เนื่องจากบางครั้งต้องช่วยที่บ้านทำงาน ดูแลน้อง หรือไปธุระกับผู้ปกครอง ทำให้ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีเด็กบางคนที่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด และมีความต้องการที่จะทำกิจกรรมกับผู้จัดทำโครงการเท่านั้น แต่ด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการดำเนินกิจกรรมทำให้ผู้จัดทำโครงการไม่สามารถดูแลเด็กเฉพาะคนได้ เด็กบางคนจึงเลือกที่จะไม่เข้าร่วมโครงการ แม้ว่าจะมีความสนใจและความต้องการก็ตาม

ผู้จัดกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ มีผู้จัดหัวหน้าโครงการ 1 คน ผู้ช่วย 3 คน โดยผู้จัดทำโครงการผู้เป็นหัวหน้าโครงการดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองเป็นหลัก และผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 15 คน ซึ่งผู้จัดทำโครงการต้องดำเนินกิจกรรมและบันทึกผลของโครงการทุกอย่างด้วยตนเอง เช่น การสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังของผู้เข้าร่วมโครงการ รวมถึงเมื่อเกิดปัญหาทะเลาะกันของเด็ก ผู้จัดทำโครงการต้องร่วมแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้บางครั้งกิจกรรมต้องหยุดชะงัก เนื่องจากไม่มีใครสามารถดำเนินต่อแทนได้ โดยเฉพาะเด็กมาทำกิจกรรม 7 คน/ครั้ง แต่จำนวนที่มากที่สุดที่ผู้จัดทำโครงการต้องดูแล คือ เด็ก 10 คน/ครั้ง ทำให้ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสมเท่าที่ควร

แนวทางการปรับปรุงโครงการ

จากการดำเนินโครงการของผู้จัดทำโครงการ ทำให้ทราบปัญหาและเงื่อนไขบางอย่างของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กในชุมชน และเห็นแนวทางของการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้จัดทำโครงการจึงมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการ เพื่อพัฒนาและต่อยอดสู่การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เหมาะสมและสมบูรณ์มากขึ้นในอนาคต

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้นกว่า 7 ครั้ง เพื่อความเหมาะสมของการสังเกต บันทึกผล และประเมินผลของโครงการ รวมถึงการติดตามผลในระยะยาว เพื่อความแม่นยำต่อผลลัพธ์ของโครงการ และการนำกิจกรรมสร้างสรรค์สู่เด็กในชุมชน เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ ลดความเหลื่อมล้ำ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมถึงช่วยลดพฤติกรรมและอารมณ์ที่รุนแรงของเด็กให้ลดลง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมที่มากขึ้น เพราะนิสัยหรือพฤติกรรมไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในทันที ต้องผ่านการขัดเกลาร่างอย่างเหมาะสม เพื่อดูผลลัพธ์ เนื่องจากเด็กมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ

ผู้จัดกิจกรรม

เนื่องจากมีผู้จัดกิจกรรมหลักเพียง 1 คนต่อเด็กเฉลี่ย 7 คน ซึ่งต้องดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและเก็บบันทึกผลพฤติกรรมเด็กตลอดระยะเวลาของการดำเนินการ ทำให้ดูแลเด็กได้ไม่ทั่วถึงและไม่เหมาะสมต่อจำนวนเด็กเท่าที่ควร แม้ว่าจะมีผู้ช่วยดูแลเด็ก 1 คน แต่ผู้ช่วยต้องถ่ายภาพเพื่อบันทึกการทำกิจกรรมเป็นหลัก ทำให้กิจกรรมทั้งหมดเป็นไปตามความสามารถของผู้จัดทำโครงการเพียงคนเดียว ซึ่งบางครั้งเมื่อเกิดปัญหาจึงจำเป็นต้องหยุดดำเนินกิจกรรมทันที เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการทะเลาะจากปัญหาความไม่เข้าใจของเด็ก

ส่งผลให้เกิดความล่าช้ามากขึ้น แม้ว่าภาพรวมกิจกรรมจะผ่านไปได้ด้วยดีด้วยความร่วมมือของเด็ก ๆ บางคนที่ช่วยดูแลเพื่อน และเชื่อฟังผู้จัดทำโครงการ จึงแก้ปัญหาได้ไว แต่หากมีผู้ช่วยดำเนินกิจกรรมที่มากขึ้น 2-3 คน อาจจะทำให้ภาพรวมของโครงการเป็นไปด้วยดีมากขึ้น เด็ก ๆ จะได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง และเมื่อเกิดปัญหากิจกรรมยังคงสามารถดำเนินต่อไปได้ โดยผ่านการแบ่งหน้าที่การดูแลอย่างชัดเจน

พ่อแม่หรือผู้ปกครอง

จากวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ มี 2 ข้อที่กล่าวว่า เพื่อสร้างโอกาสและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้สู่การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในชุมชน และเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ของเด็ก ทั้งนี้การจัดโครงการด้วยระยะเวลาที่มีอย่างจำกัด ทำให้เด็กแต่ละคนพัฒนาได้ไม่เท่ากัน อาจเป็นเพราะเงื่อนไขหรือข้อจำกัดบางอย่าง เช่น ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ หรือกิจกรรมบางประเภท ซึ่งเด็กแต่ละคนย่อมใช้เวลาในการเรียนรู้ไม่เท่ากัน ดังนั้นควรมีการทำความเข้าใจร่วมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองต่อพัฒนาการและศักยภาพของเด็กแต่ละคน เพราะมีความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ตรงตามศักยภาพ ความสนใจ และความต้องการของตนเอง เพื่อต่อยอดสู่การเรียนรู้อื่น ๆ ในอนาคต นอกจากนี้การสอนให้เด็กรับรู้ถึงความแตกต่าง สร้างความเข้าใจทางสังคม เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการร่วมพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่และปลอดภัยทั้งทางกายและทางใจ ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นสิ่งที่สำคัญและใกล้ชิดเด็กมากที่สุด

ภาคผนวก

ภาพประกอบโครงการ

วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2566

ปั้นดินทำพวงกุญแจ

อ่านหนังสือนิทานเรื่องความลับของต้นแอปเปิล

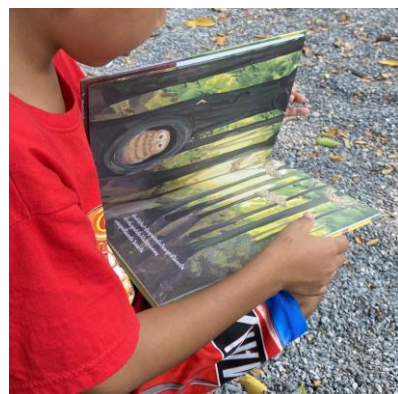

พบกับปะ

วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2566

พับสัตว์อ้าปาก

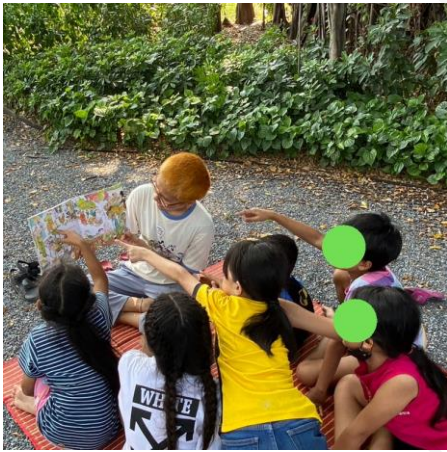

อ่านหนังสือเรื่องนกฮูกที่ไม่เคยบิน

ปั้นดินทำพวงกุญแจ

วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2566

อ่านหนังสือนิทานเรื่องลูกแมวชื่อมันแกว

ทำหุ่นเงาจากวัสดุธรรมชาติ

เล่นหุ่นเงากับแสงแดด

วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2566

ปลูกต้นทานตะวันแคระ

ทำที่ห้อยกระดาษต้นไม้

พับกระดาษ

วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2566

ออกแบบชั้นวางหนังสือจากกล่องลัง

ชั้นวางหนังสือจากกล่องลัง

วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2566

อ่านหนังสือนิทานเรื่องอู๋เล้งเค้งโค้ง

ทำพวงกุญแจตัวละครจากเรื่องอู๋เล้งเค้งโค้ง

พวงกุญแจอู๋เล้งเค้งโค้ง

วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2566

อ่านหนังสือนิทานเรื่องอึก!

ทำโปสเตอร์วิธีการทำหอยกระดาษ

ภาพผลงานการพับกระดาษ

ข้อมูลเพิ่มเติมทางออนไลน์ : Facebook Instagram Twitter และ YouTube

naughtyfreespread

ชุมชนฟรีสแชนด์

ผู้จัดทำโครงการได้เห็นปัญหาและการขาดโอกาสในการเรียนรู้ของเด็กในชุมชนแออัด จึงนำกิจกรรมสร้างสรรค์เข้าสู่เด็ก โดยใช้พื้นที่สาธารณะในการเรียนรู้ เล่น สำรวจ และทดลองสิ่งต่างๆ ตามพัฒนาการที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้แก่เด็กในชุมชน ทั้งเรื่องการอ่าน การคิด และความสนใจ เกิดทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมและหนังสือ ซึ่งมีความหวังว่าพื้นที่และกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยเป็นฐานให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่แข็งแรง มั่นคง และช่วยพัฒนาความสัมพันธ์อันดีแก่เด็กในชุมชนต่อไปในอนาคต

" All children have within them the potential to be great kids. It's our job to create a great world where this potential can flourish "

Stanley Greenspan, MD
— Great Kids, 2007.

เด็กทุกคนควรได้รับโอกาสและการสนับสนุนที่ดี โดยเหมาะสมตามพัฒนาการ ศักยภาพ และความ ต้องการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในความสามารถของตน และต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด

ชุมชนฟรีสแชนด์

ออกแบบและจัดกิจกรรม : กมลชนก ทองแสง
โครงการทดลองเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมในพื้นที่สาธารณะแก่เด็กในชุมชน ตำบลบึงวรนครธรรมสำหรับเด็กในชนบท ประจำปีการศึกษา 2565
ผลงานสร้างสรรค์ในรายวิชา วด 451 วรรณกรรมสำหรับเด็กในหนังสือ หลักสูติศดิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก ศูนย์การศึกษาาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ติดต่อสอบถามข้อมูลโครงการเพิ่มเติมได้ที่
เบอร์ 0946271629
อีเมล kamolchaats@gmail.com

เด็ก ชุมชน และพื้นที่
สิ่งเหล่านี้ต้องได้รับการมองเห็น
และการสนับสนุนอย่างเหมาะสม

ชุมชนฟรีสแชนด์

โครงการทดลองเพื่อสร้างสรรค์กิจกรรม
ในพื้นที่สาธารณะแก่เด็กในชุมชน

ชุมชนฟรีสแชนด์

โครงการทดลองสร้างสรรค์กิจกรรมในพื้นที่สาธารณะแก่เด็กในชุมชน สร้างโอกาสและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของเด็กตามหลักการพัฒนาการเด็กผ่านกระบวนการเรียนรู้ DIR/Floortime โดย Prof. Dr. Stanley Greenspan จิตแพทย์เด็ก จากมหาวิทยาลัยวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่คำนึงถึงความรู้สึก ความต้องการ และศักยภาพของเด็กเป็นหลัก เพื่อตอบสนองความต้องการอย่างเหมาะสม ต่อยอดไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สร้างสรรค์กิจกรรมให้เหมาะสมตาม

พัฒนาการ ศักยภาพ ความสนใจ และความถนัดของเด็ก

อ่านหนังสือนิทาน

เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและโอกาสการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านหนังสือสำหรับเด็กที่เข้าถึงได้ง่าย และมีความเหมาะสมตรงตามความต้องการ

กิจกรรมสร้างสรรค์

เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมถึงเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ

การพับกระดาษ

การเรียนรู้ร่วมกันจากหนังสือสอนพับกระดาษให้ทุกคนได้ศึกษาและทำร่วมกัน เพื่อสร้างสมาธิและการจดจ่อก่อนเริ่มหรือหลังทำกิจกรรมสร้างสรรค์

สัมพันธ์ตามคุณลักษณะ 6 ประการของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยที่ช่วยทำให้เด็กประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่เด็กในชุมชนต่อไป

รายชื่อหนังสือและอุปกรณ์ที่ได้รับบริจาค

บริจาคหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ปี 2566		
ผู้สนับสนุน	หนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ	จำนวน
1. เพจเรไรรายวัน	ก้อนเมฆห้าสี	1 เล่ม
	ความลับของต้นแอปเปิล	1 เล่ม
	จอมยุทธ์น้อยเสียวมู่เค่อ	1 เล่ม
	ชุดหนังสือสอนพับกระดาษ	2 เล่ม
	ดินสอไม้	2 กล่อง
	ดินสอสีไม้	6 กล่อง
	ทอยเส้นเล่นตุ๊กตุน	2 เล่ม
	นกฮูกที่ไม่เคยบิน	1 เล่ม
	เปิด ความตาย และดอกทิวลิป	1 เล่ม
	ไปโรงเรียนกันเถอะ	1 เล่ม
	ฝันหวานบ้านคูกี้	2 เล่ม
	เรไร รายวัน เล่ม 1-3	3 เล่ม
	ล้อเกวียนบนหลังคาโรงเรียน	1 เล่ม
	วันหนึ่ง หมาตัวหนึ่ง	1 เล่ม
	วิ่ง...สู่วิถีใหม่	1 เล่ม
	สมุดวาดรูป	8 เล่ม
	สี่เทียน	6 กล่อง
เสียงกรนทรงพลัง	1 เล่ม	
หนังสือเปลี่ยนสมอง	2 เล่ม	
2. ฐิติมาศ ตรงตามคำ	ชุดปลูกต้นทานตะวันแคระ	20 ต้น

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

ในการจัดหาหนังสือและอุปกรณ์การทำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้จัดทำโครงการค้นหาและใช้ประโยชน์จากวัสดุธรรมชาติ สิ่งของรอบตัว และอุปกรณ์ที่มีอยู่ เช่น นำกระดาษลังมาตัดใช้แทนการซื้อไม้ไอศกรีม กล่องล้างประดิษฐ์เป็นชั้นวางหนังสือ ปั้นลายจากวัสดุธรรมชาติ นอกจากนี้ยังใช้สื่อในการนึ่งทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สวนสาธารณะ เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันเองตามความคุ้นเคยของเด็กที่มาใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน และส่งต่อแนวความคิดที่ว่า การทำกิจกรรมสร้างสรรค์หรืองานประดิษฐ์สามารถหาและประยุกต์จากสิ่งของรอบตัว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยงบประมาณทั้งหมดในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กจำนวน 15 คน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายจ่าย		
หนังสือและอุปกรณ์	จำนวน	ราคา(บาท)
1. ดินปั้น	2 ห่อ	143
2. เชือก	1 ใจ	40
3. กาว	1 กระปุก	20
4. กระดาษปรีฟ	1 แผ่น	6
5. กระดาษสติ๊กเกอร์	1 แผ่น	17
6. หนังสือเรื่องไม้ไขก่องหอกนะ	1 เล่ม	92
7. หนังสือเรื่องอีเล้งเค้งโค้ง	1 เล่ม	30
8. หนังสือเรื่องอี!	1 เล่ม	85
รวมทั้งสิ้น	9 อย่าง	433

บรรณานุกรม

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2561). **รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนประจำปี พ.ศ. 2560**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก https://www.dcy.go.th/public/mainWeb/file_download/1646492228199-993076668.pdf
- ฐิติมา ชูใหม่. (2559, กรกฎาคม – ธันวาคม). การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย. **หัวหินสุขใจ ไกลกังวล**. 1(2). สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/hhsk/article/view/175062/125252>
- นริศา สุมะมานนท์. (2564). **ตามรอยย่านธุรกิจริมแม่น้ำเจ้าพระยา ‘ตรอกดิลกจันทร์’**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <https://urbancreature.co/dilokchan/>
- มันทนา ชลานันต์. (ม.ป.ป.). **EF ฝึกทักษะสมองพัฒนาสมาธิเด็ก**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <https://www.bangkokhospital.com/content/executive-functions-develop-childrens-concentration>
- ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **คู่มือสำหรับพ่อแม่ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการดูแลและพัฒนาเด็ก ตอน เด็กวัยเรียน 6-12 ปี**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <https://pubhtml5.com/wrfu/dbuu/>
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว. (2558). **การส่งเสริมเด็กพัฒนาการล่าช้า เด็กพิเศษ อย่างเป็นองค์รวม ฉบับความสุข**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล. ออนไลน์.
- สาริณี เอื้อกิตติกุล. (2564). **เอกสารประกอบการประชุมเรื่องการออกแบบการเรียนรู้สำหรับเด็ก**. ประชุมที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพื่อขับเคลื่อน พรบ.พื้นที่นวัตกรรม. เชียงใหม่. ออนไลน์.
- สำโรงการแพทย์. (2563). **ส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านกระบวนการเล่น ตามแนวคิด DIR/Floortime**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <http://www.samrong-hosp.com/ความรู้คู่สุขภาพ/ความรู้คู่สุขภาพ/floortime>
- อรรรัตน์ เชาวน์กุลจรัสศิริ. (ม.ป.ป.). **EF Executive Function สำคัญต่อพัฒนาการเด็กแต่ละช่วงวัย อย่างไร?** สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก https://www.manarom.com/blog/EF_Executive_Function.html

Floortimethailand. (ม.ป.ป.). **การบำบัดรักษาแนว DIR /Floortime**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <http://www.floortimethailand.com/images/info/interesting%20ari/SunAugust2011-12-6-4-DIR.pdf>

MGR Online. (2557). **“ทำดินแดง” ย่านการค้าเก่าแก่ แหล่งชุมชน คนหลากหลายเชื้อชาติ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <https://mgronline.com/travel/detail/9570000110986>

Wepark. (2566). **สวนสาธารณะ สวนฝัน สวนอดีต สู่อนาคต**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566, จาก <https://wepark.co/parks/sansatarana>

ต้นฉบับ
วรรณกรรมสำหรับเด็กปีพ.ศ. 2565